

CB Pioneers A

Патрик
Оуржеднік

Європейська Коротка історія двадцятого століття

з чеської переклав
Олексій Севрук

Видавництво Старого Лева

Львів — 2015

БКБ 84(4ЧЕХ)
УДК 82-3
0-90

Перекладено за виданням:

Patrik Ouředník. *Europeana. Stručně dějiny dvacátého věku.* –
Praha: Paseka, 2001

Copyright © 2001 Patrik Ouředník

Published under the agreement with Literary Agency Pluh

MINISTERSTVO
KULTURY

ЧЕСЬКИЙ ЦЕНТР
ČESKÉ CENTRUM

*Переклад цієї книги здійснено за підтримки
Міністерства культури Чеської Республіки*

Патрик Оуржеднік

0-90 Європеана. Коротка історія двадцятого століття [текст] :
роман / Патрик Оуржеднік; переклад з чес. Олексія Севрука. –
Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. – 160 с.

ISBN 978-617-679-122-5

Жанр цієї експериментальної прози балансує на межі художньої оповіді та есеїстики. А сам текст – це іронічна суміш безглузких гасел, поширених переконань і стереотипів, символів і концепцій. ХХ століття постає перед читачем не як послідовність історичних подій, а як набір фактів – хаотичних, на перший погляд, але насправді ретельно дібраних, щоб витворити образ минулого, який западає у пам'ять, спонукає до роздумів і переосмислень.

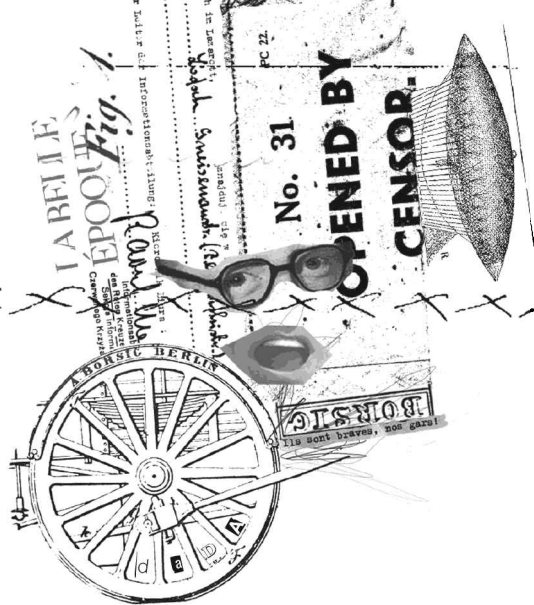
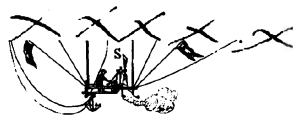
БКБ 84(4ЧЕХ)
УДК 82-3

В тексті дотримано лексичних та пунктуаційних вподобань автора

© Патрик Оуржеднік, текст, 2001
© Олексій Севрук, переклад, 2015
© Властіміл Гарл, післямова, 2001
© Видавництво Старого Лева, 2015
© Оксана Йориш, Назар Гайдучик,
художнє оформлення, 2015

ISBN 978-80-7185-404-3 (чес.)
ISBN 978-617-679-122-5 (укр.)

Усі права застережено

A

мериканці, які 1944-го року гинули в Нормандії, були дебелими хлопцями і в середньому мали 173 см зросту, а якщо б їх можна було поскладати одного за одним, стопами до тімені голів, то всі разом вони були би 38 кілометрів завдовжки. Німці також були дебелими хлопцями, але найдебелішими під час Першої світової були сенегальські стрілки. Вони досягали в середньому 176-ти см зросту, тому їх посилали на передову, щоб ними лякати німців. Про Першу світову війну казали, що під час неї люди падали, як насіння, а російські комуністи пізніше порахували, скільки добрива можна отримати з одного кілометра трупів

і скільки можна зекономити на дорогих імпортних добривах, якщо замість них використовувати трупи зрадників і злочинців. Англійці винайшли тан-

ки, а німці газ, названий іпритом, тому що його вперше використали біля міста Іпр, але кажуть, мовляв, то неправда, а ще газ називали гір-

чицею, бо він пік у носі, як гірчиця з Діжона, а це вже, кажуть, правда, і деякі солдати, що після війни повернулись додому, вже ніколи не могли їсти діжонську гірчицю. Про Першу світову війну казали, що це війна імперіалістична, бо німці мали враження, що інші держави ставляться до них упереджено, не хочуть їм дозволити створити свою імперію і виконати якусь історичну місію. І більшість людей в Європі, у Німеччині, в Австрії, у Франції, у Сербії або в Болгарії вважало, що ця війна потрібна й справедлива і вона принесе світові мир. А багато людей вважало, що війна відроджує такі людські властивості, які модерний промисловий світ витіснив на другий план, любов до батьківщини, відвагу, самопожертву. І бідні люди тішились, що поїдуть у поїзді, а селяни тішились з того, що відвідають великі міста і що зателефонують на районну пошту і продиктують жінці телеграму, тобто В МЕНЕ ВСЕ ДОБРЕ, СПОДІВАЮСЬ, ЩО В ТЕБЕ ТЕЖ ВСЕ ДОБРЕ.

Англія
Винищили злочинців
Англія
винайшли танки

Генерали тішилися, що про них писатимуть у газетах, а люди з нацменшин раділи з того, що вони розділять війну з тими, хто говорить без акценту і що всі вони разом співатимуть марші та веселі жартівливі пісні. І всі думали, що будуть вдома ще до збору винограду або, у крайньому разі, до Різдва.

Деякі історики згодом скажуть, що двадцяте століття, власне, почалося лише 1914-го року, разом із війною, оскільки це була перша війна в історії, в якій взяла участь така кількість країн і в якій стільки людей загинуло, в якій літали дирижаблі та аероплани, бомбардуючи тил, міста та мирне населення, а підводні човни топили кораблі, а гармати стріляли навісною стрільбою на відстань десять, а то й дванадцять кілометрів. А німці винайшли газ, а англійці танк. А науковці винайшли ізотопи та загальну теорію відносності, за якою нічого метафізичного не було, все було тільки відносно. А коли сенегальські стрілки вперше побачили літак, то подумали, що це приручений птах, і один сенегальський вояк відрізав від мертвих коней шматки м'яса й кидав їх якомога далі від себе, щоб звести літак на манівці. А солдати носили зелені та маскувальні форми, тому що хотіли, аби їх не побачив ворог, це було тоді модерним,

Німці
винайшли газ

Марші та пісні

бо в попередніх війнах військові носили різнокольорові однострої, щоб бачити одне одного на великій відстані. А в повітрі літали дирижаблі й аероплани, і коні їх страшенно лякалися. А письменники й поети шукали спосіб, як все це найкраще виразити, й 1916-го року вигадали дадаїзм, бо навколишній світ їм здавався перевернутим догори ногами. А в Росії вигадали революцію. А солдати носили на шиї або на зап'ясті жетон зі своїм іменем та номером полку, аби можна було встановити особу й адресу, на яку треба надсилати телеграму зі співчуттями, та якщо солдату вибухом відірвало голову або руку, а жетон губився, військовий штаб оголошував, що це був невідомий воїн, і у більшості столиць таким воїнам встановлювався вічний вогонь, аби про них не забували, бо вогонь утримує пам'ять про щось давнє.

Загалом загиблих французів було 2681 км, а загиблих англійців 1547 км, а загиблих німців 3010 км, при середній довжині трупа 172 см. А в цілому під час

Першої світової загинуло 15 508 км вояків. А 1918-го року поширювався по всьому світу грип, який називали іспанським, або ж іспанкою, і вбив він понад 20 мільйонів людей. Пацифісти та антимілітаристи згодом заявляли, що ці люди були також жертвами війни, тому що солдати

Світ прямує до знищення

й мирне населення жили в поганих гігієнічних умовах, та епідеміологи стверджували, що більше людей загинуло від грипу в тих країнах, де не було війни, на тихоокеанських островах, в Індії або в Сполучених штатах, а анархісти казали, що так і має бути, оскільки світ загниває і прямує до цілковитого знищення.

Проте інші історики стверджували, що двадцятье століття насправді розпочалося набагато раніше, що його розпочала промислова революція, яка порушила традиційний світ речей,

і що в усьому винні локомотиви й пароплави. А ще інші казали, що

двадцятье століття почалося тоді, коли виявилось, що люди походять від мавп, а деякі люди казали, що вони походять від мавп меншою мірою, ніж інші, тому що у своєму розвитку прогресували швидше за інших. Потім люди почали порівнювати мови і думати про те, чия мова найрозвиненіша і хто з них більше просунувся у процесі розвитку цивілізації.

Процес розвитку
цивілізації

Здебільшого вважалося, що найдалі за всіх просунулися французи, бо у Франції відбувалися різні цікаві речі і французи вмiли вишукано спілкуватися, вживаючи кон'юнктиви та давноминулі кондиціонали, і звабливо всміхалися до жінок, а жінки

танцювали канкан, а художники вигадували імпресії, тобто образи. Проте німці вважали, що справжня цивілізація має бути простішою і наближенішою до народу, мовляв, що саме вони вигадали романтизм і багато німецьких поетів писало про кохання, і саме в їхніх долинах та ярах клубочилася імла. Німці казали, що то вони є закономірними носіями європейської цивілізації, тому що вміють воювати і торгувати, а також влаштовувати дружні, щирі забави. Мовляв, французи зарозумілі, а англійці пихаті, а в слов'ян немає своєї справжньої мови, адже мова, то душа нації, а слов'янам ані нації, ані держави не треба, бо їм би це лише запаморочило голову. А слов'яни казали, що це неправда, що

посл. Крива Коммунація, з. р.

Європа

в занепаді

вони насправді мають мову, і що ця мова за всі мови найстаріша, і це можна легко довести. А німці обзивали французів ЧЕРВОЖЕРАМИ, а французи обзивали німців КАЧАНАМИ. А росіяни казали, що вся Європа в занепаді і що католики разом із протестантами її повністю зипсували, і пропонували вигнати турків із Царгорода, а потім приєднати Європу до Росії, аби таким чином зберегти віру.

Першу світову війну ще називали траншейною, тому що після кількох місяців фронт застиг, а солдати

ховалися у траншеях, повних багна, а вночі або на світанку ходили в атаки, під час яких намагалися відвоювати двадцять або тридцять, або п'ятдесят метрів ворожої території. І носили вони зелені маскувальні форми, і бомбардували, і обстрілювали одне одного. У німців були міномети, а у французів — мортири, і могли вони стріляти одне одного навісною стрільбою на велику відстань. Коли якась рота йшла в атаку, солдати мусили перестрибувати через ворожі траншеї і прориватися через колючий дріт, а також зважати на міни, а ворог по них стріляв із кулеметів. І в тих траншеях солдати сиділи цілі місяці і цілі роки, нудьгували й боялися, грали в карти й називали траншеї та окопи різними іменами. Французи вигадали такі імена, як У РАВЛИКІВ, ПЛОЩА ОПЕРИ, НЕВДАЧА, ПІД ДЕЗЕРТИРОМ, НЕНАВИСТЬ, РЕБУС, а німці й собі вигадали такі імена, як ГРЕТХЕН, БРУНГІЛЬДА, ТОВСТА БЕРТА і КРИВ'ЯНКА. Німці ка-

зали, що французи зарозумілі, а французи казали, що німці нецивілізовані. І ніхто вже не думав до Різдва повернутися додому, всі відчували себе покинутими й ніким не любленими. Із військових штабів надходили звістки, що війна наближається до кінця і що не варто піддаватися меланхолії й падати духом, що треба мати терпець і бути позитивним,

а 1917-го року один італійський солдат написав своїй сестрі, Я ВІДЧУВАЮ, ЩО ВСЕ ТЕ ДОБРЕ, ЩО В МЕНІ БУЛО, МЕНЕ ПОВІЛЬНО ПОКИДАЄ, МЕНІ ЗДАЄТЬСЯ, ЩО Я ДЕНЬ ЗА ДНЕМ ВСЕ БІЛЬШ ПОЗИТИВНИЙ. І великою таємницею для лікарів залишилося те, чому в окопах не почався мор, бо щури, які жили там разом із солдатами, пожирали трупи, а живих людей кусали за пальці й носи. У військових штабах побоювалися, що розгориться мор і таким чином ворог зможе здобути оборонні позиції, тож була виголошена винагорода за кожного вбитого щура, і солдати стріляли по щурах і відрізали їм хвости, аби мати речовий доказ, а ввечері хвости здавали особливо уповноваженому з щурячих хвостиків, який їх рахував і виголошував кожному його заробіток, але гроші так ніхто і не отримав, бо фонд їх не виділив. А ще із солдатами жили воші. Інколи солдати, котрі чатували вночі на ворога, чули, як вояк з ворожого табору чухається, й таким чином упізнавали, де він ховається, тоді вони стріляли в тому напрямку й кидали туди гранати. Але ні вошей, ні ворогів менше від цього не ставало.

У двадцятому столітті люди віддалилися від традиційної релігії, бо коли вони дізнались, що походять від мавп і що можуть подорожувати потягом,

телефонувати й занурюватись під воду у підводному човні, то почали віддалятися від релігії, все менше ходили до церкви, казали, що ніякого бога не існує, а релігія, мовляв, утримує людей у незнанні й темряві, а вони натомість за позитивізм. Позитивізм це була філософська доктрина, яка сповідувала, що людське світосприйняття й мислення є результатом природних та суспільних наук і що правдою можна називати тільки те, що можна довести науково, а метафізика — то дурня. Позитивісти не вірили ні в якого бога, хоча спочатку деякі з них й казали, що, можливо, існує якась вища форма буття, що наука, мовляв, таке припускає, хоча цього і не можна перевірити. Але науковці казали, що життя це результат збігу обставин, а лад постав із хаосу, і вони не вірили, що сотворіння світу відбулося шість тисяч років тому, як стверджувала християнська традиція. А астрофізики казали, що все тримається на кварках й атомах та газах і що всесвіту від дванадцяти до п'ятнадцяти мільярдів років, і що він весь час збільшується, але не знали вони, чи він збільшуватиметься постійно, або, може, одного дня він почне зменшуватися, чи може, він просто вибухне. Віруючі люди натомість казали, що, можливо, людина й походить від мавпи, кварків і атомів,

Позитивізм

Staud ist nicht im Sinnempfinden

Лад постав із хаосу

але це нічого не міняє, бо хтось же мав створити і мавп, і кварки. І що, мовляв, річ не в тім, було всесвіт створено шість тисяч років тому чи він виник п'ятнадцять мільйонів років тому, оскільки важливим є те, що було перед цим, а науці цього, мовляв, досягнути зась. Астрофізики казали, що перед цим не було нічого, а віруючі люди казали, що в Біблії саме так і написано. З часом позитивізм втратив свою привабливість, бо люди вже не знали, що їм робити з прогресом, підводними човнами і атомною бомбою, натомість почали замислюватися, а чи не звернутися їм до досягнення трансцендентного. А деякі науковці казали, що наукові дослідження в жодному разі не заперечують бога, і навіть, якщо наука не може подати незаперечний доказ божого існування або ж існування якоїсь вищої форми буття, вона може підготувати ґрунт для науково аргументованої відповіді на ці питання, тобто сенс життя і божя думка є одним. А філософи розмірковували, чи міг би бог існувати хоча б віртуально, що би було оксимором.

Віртуальна
дійсність

Наприкінці дев'ятнадцятого століття люди в містах не могли дочекатись початку нового століття, бо здавалося, що дев'ятнадцяте вказало шляхи, якими

людство буде прямувати надалі. У майбутньому всі будуть телефонувати й подорожувати пароплавами, переміщуватися підземкою і їздитимуть рухомими сходами з рухомими бильцями, і топитимуть якісним вугіллям, а митися будуть, можливо, навіть раз на тиждень. А електромагнітний телеграф і бездротова телефонія перенесуть крізь простір людські думки та бажання зі швидкістю блискавиці і допоможуть людській спільноті досягнути гармонії й жити у мирі та єдності. А 1900-го року великою подією стала Світова виставка в Парижі, що на порозі нового століття неначе оспівувала майбутні шляхи, якими прямуватиме людство, відвідувачі їздили рухомим хідником, захоплювались винаходами й дивувалися новим мистецьким напрямом. І були переконані в тому, що двадцяте століття назавжди розпрощається з бідністю й тяжкою роботою і що можливості, які пропонує електричний струм, перевершують найбезглуздіші мрії. І що всі матимуть соціальне страхування і тиждень оплачуваної відпустки. І люди житимуть комфортабельно, гігієнічно й демократично, і що навіть жінки житимуть демократично та зможуть брати участь у виборах й обирати своїх політичних репрезентантів. І всі раділи від факту початку двадцятого століття й казали, що це новий шанс для людства і що треба

На порозі Нового століття

вчитися на помилках минулого. Жінки почали голосувати 1906-го року у Фінляндії, а 1913-го року в Норвегії, а 1915-го року у Данії, і так далі, і з часом

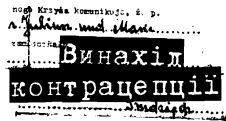
Swedish
**Вчитися
на помилках
минулого**
Swedish

вони хотіли навчатися і складати іспити на атестат зрілості, займатися політикою й наукою, а ще служити в армії, аби потім воювати за справедливий світ.

Більшість чоловіків не зовсім погоджувалася з вимогами жінок, оскільки вони вважали, що жінки мають більший хист, головним чином, до сімейного життя й до дрібних домашніх робіт, а чоловіки, з іншого боку, мають більші здібності до організації суспільства й можуть мислити абстрактно, а також жити в колективі й дружньо, щиро забавлятися. А в деяких демократичних країнах було затверджено законом, що в парламенті має бути однакова кількість чоловіків і жінок, але деякі жінки казали, що це недемократично, тому що жінки це передусім людські істоти. І що це несправедливо, щоб жінки тільки й робили, що народжували дітей, прали пелюшки та ін. і чекали, поки прийде чоловік із заробітною платнею. А деякі чоловіки казали, що вони б краще сиділи вдома й прали пелюшки та ін., аби не ходити на роботу, а в Швеції, де була сильна соціальна політика, багато чоловіків отримували гроші за те, що їхні жінки ходять на роботу.

А за різними дослідженнями багато людей вважало найбільшою подією століття винахід контрацепції, тому що завдяки їй жінки могли злягатися, коли їм хотілося, і їм вже не треба було боятися, що вони завагітніють, і завдяки цьому стала можливою їхня сексуальна, а згодом також економічна свобода, тому що тепер вони могли освоїти різні важливі професії і вже не знепритомнювали, коли бачили мишу, бо перестали підкорятися маскулінним стереотипам про жінок. Соціологи стверджували, буцімто традиційна модель жінки в західному суспільстві була безповоротно подолана, бо жінки, які протягом цілих століть підкорялися законам природи, завдяки контрацепції тепер підкоряються контрактуальному закону.

І що емансипація жінок, власне, є парадоксальним примусом до свободи, тому що жінки мають чим далі, тим більше відповідальності й обов'язків, і навіть те, що раніше можна було сприймати як великі соціальні здобутки й жіночі привілеї, заборона нічних змін і материнський декрет та ін., сьогодні жінки переживають як форму поневолення.

Наприкінці двадцятого століття люди не знали достеменно, коли краще святкувати початок нового

Світу

Кінець

тисячоліття, 2000-го чи 2001-го року. Для людей, які очікували кінця світу, це було вкрай важливо, але більшість людей у ніякий кінець світу не вірила, і все це їм було відверто по цимбалах. Ще інші люди чекали кінця світу, але вважали, що це станеться в якийсь звичайнісінький день. А деякі християни казали, що все одно насправді вже 2004 рік, бо Ісус народився на чотири роки раніше, ніж як це прийнято вважати. А за єврейським календарем уже був 5760 рік, а за мусульманським лише 1419 рік, і за юліанським календарем було трохи менше, ніж за григоріанським, саме тому Жовтнева революція 1917-го року й розпочалася аж у листопаді. А буддистам це було також по цимбалах, бо за їхнім календарем йшов 2542 рік буддаша-караянської ери, і буддисти більше переймалися тим, ким вони

Інь та янь

будуть в наступному житті, жабою чи, може, якоюсь мавпою. Буддизм і таоїзм здобули в Європі протягом двадцятого століття чимало прихильників, котрі били у гоні і дихали діафрагмою, говорили про інь та янь, писали містичні книжки й казали, що світ сповнений таємниць, але це тільки ілюзія, бо насправді світ гармонійний. А якщо хтось пережив щось таємниче, то він неодмінно писав про це книжку, бо прийшла медійна епоха, і кожний хотів написати

якусь книжку. І люди боялися радше терористичних атентатів, ніж кінця світу, а ще вони боялися аварії електронних систем, яка б вивела з ладу телевізори, відео, мікрохвильові плити, банкомати, аеропорти, сигналізацію вздовж автобанів, семафори в містах і ліфти у нових будівлях. Політичні замаху набули в двадцятому столітті чималого поширення, бо це був спосіб привселюдно показати, що хтось із чимось глибоко не погоджується, а найбільш відомим був замах, скоєний 1914-го року в Сараєві на австрійського спадкоємця престолу, що й спричинило Першу світову війну, а тим самим і двадцяте століття. Аварія електронних систем, перед якою фахівці застерігали громадян, називалася MILLENIUM BUG і могла трапитися 31. 12. 99 опівночі, коли дата змінювалася на 1. 1. 00, бо у переважній більшості аплікаційних програм в інформатиці використовувалося двоцифрове позначання року, тож була велика загроза, що електронні системи будуть ідентифікувати 2000 рік як рік 1900, так, немов ніякого двадцятого століття, разом із замахом на спадкоємця престолу, ніколи не було.

Під час Першої світової війни виникла також воєнна пропаганда, бо війна була всюди, навіть в тилу, і щоб вона закінчилася до Різдва, людям

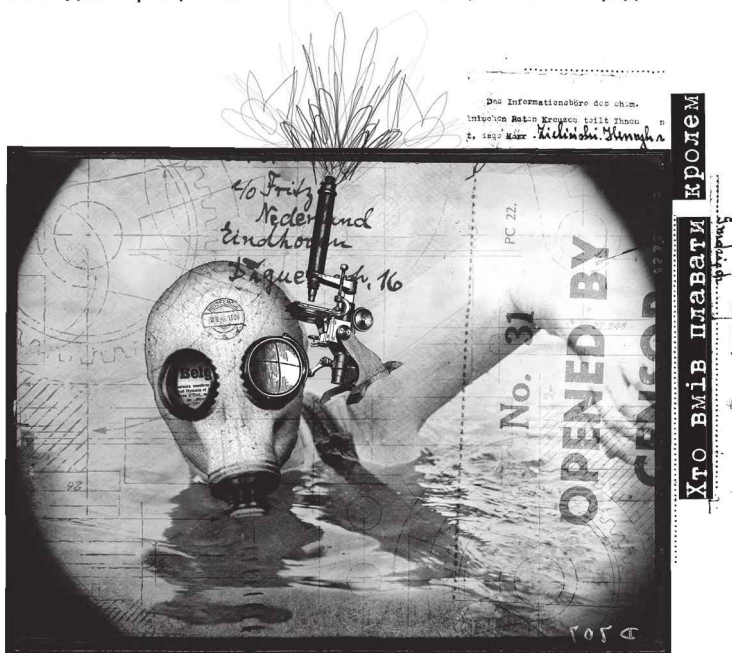
треба було жертвувати собою, причому жертвувати рішуче і без вагань. А багато чоловіків воювало на фронтах, тож жінкам доводилося працювати замість них на фабриках, у громадському транспорті тощо, а міністерства освіти вигадували плакати, які зверталися до мирних громадян. Австрійські жінки казали WIR HALTEN DURCH! а британські жінки на плакатах казали WOMEN OF BRITAIN SAY – GO! а угорські жінки на плакатах казали HA MAJD EGY-SZER MINDNYAJANTI! а італійські жінки на плакатах казали SEMPRE AVANTI! а французькі жінки на плакатах казали ILS SONT BRAVES, NOS GARS! а американські жінки на плакатах закликали GEE!

I WISH I WERE A MAN! I'D JOIN THE NAVY!

І все це означало щось типу такого, не здаваймося, йдімо вперед, одного дня вони до нас повернуться, постійно вперед, наші хлопці не знають, що таке страх, ах, коли б я тільки була чоловіком, я б відразу записалася на флот. Незабаром на плакатах почали з'являтися і діти, на одному англійському плакаті було намальоване яйце, з якого вилазило мале дитя з гвинтівкою і багнетом, яке запитувало, ТУТ ЩЕ Є ЯКІСЬ ФРІЦИ? А також по міністерствах освіти все думали, як би допомогти забезпечити остаточну перемогу. Німці казали, що французи їдять жаб, а росіяни малих

дітей, а французи казали, що німці їдять малих дітей і тельбухи. А ще жінки посилали незнайомим солдатам на фронт бандеролі й листи, а солдати їм відповідали й хотіли знати, скільки жінкам років. Часом траплялося, що поки надходив лист, солдат гинув, тоді командир шукав у своїй команді людину з таким самим ім'ям, якій ніхто не писав. Жінки писали листи і працювали на збройних заводах, де виробляли бомби і бойові гази. В Англії на збройних заводах працювало мільйон жінок, із яких щодня

Хто вмів шавати кролем

фотомаск

в середньому 18 втрачало зір, інші ж вмирили, отруєні газом. Жінки, які працювали на таких заводах, мали оранжеве волосся і жовті обличчя, і тому їх називали «канарками». Лікарі ж вважали, що дві третини таких жінок залишаться після війни безплідними. Бойові гази використовувалися для деморалізації ворожих солдатів, але газ не міг допомогти прорвати фронтову лінію. Ті з вояків, котрі не встигли вдягнути протигаз, поводили себе так, наче вони топилися. Хто вмів плавати кролем, робив подібні рухи, натомість ті, що не вміли кролем, плавали батерфляєм або по-собачому. Вони намагалися випливати з газу туди, де змогли б дихати.

Перед Першою світовою війною люди в містах світили гасовими лампами, а у селах свічками, і топили вугіллям і дровами, але незабаром у містах почала поширюватись електрика, яка б мала у двадцятому столітті допомогти людям втілити у життя найшаленіші мрії. У селах люди спочатку боялися струму й не знали, навіщо він потрібний, бо радіо чи грамофон мали лише одиниці. Це вже після Другої світової війни, коли почали виробляти холодильники, телевізори, прально-віджимні машини, люди в селі вирішили, що будуть слухати радіо й дивитися телевізор, щоб знати, що відбувається в містах,

Уважно читай і слухай
Навіщо потрібен

електричний струм

і вимагали від своїх урядів електрифікації. Інженери називали радіо «бездротова телефонія», а деякі старі люди думали, що радіо, це щось на кшталт телефону, і що вони передплачують цю службу, щоб їм хтось дзвонив і повідомляв про те, де саме почалася війна. А коли вони вперше дивилися телевізор, то думали, що це щось таке, як кінетоскоп, який вони бачили на ярмарку-виставці, і що хтось у сусідній кімнаті, невістка чи онук, крутить ручкою і таким чином з них кепкує. Деякі літні люди мали також звичку відповідати на питання, які вони почули по телебаченню або радіо, наприклад, коли хтось у телевізорі або у радіо запитував, ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ЯК ЦЕ СКІНЧИЛОСЯ? вони відповідали, ТАК ЦЬОГО Я СПРАВДІ НЕ ЗНАЮ, або коли по телебаченню або по радіо запитували, А ЯКА СЬОГОДНІ БУДЕ ПОГОДА? вони відповідали, ПОВИНЕН ВЖЕ ПІТИ ДОЩ, ІНАКШЕ ГЕТЬ ВЕСЬ ВРОЖАЙ ПРОПАДЕ. Великих успіхів зазнала також галузь гігієни, бо перед Першою світовою війною люди милися дуже рідко, і якщо вже милися, так усією сім'єю в одному чані або ж всією сім'єю разом зі своїми сусідами тощо. У багатих мешканців міст була своя ванна, а з часом з'явилася також подача гарячої води. Але були містяни й селяни, які досить довго боялися гарячої води, бо вважали, що

Лікарі

займалися

просвітництвом

вона містить мікроби. Вони не знали точно, що то таке, ті мікроби, але уявляли їх як щось, що не може бути частиною здорового способу життя. А лікарі займалися просвітництвом, щоб просвітити людей і пояснити їм, що в гарячій воді не більше мікробів, ніж у холодній, хоча тут не все так однозначно. Так поступово було досягнуто мети, й люди почали регулярно купатися навіть у сільській місцевості, спочатку один раз на місяць, потім раз на два тижні або навіть щотижня. А під кінець століття люди у розвинених країнах милися й приймали душ двічі на день або й частіше, і всі користувалися туалетом зі зливним бачком і перфорованим туалетним папером. Туалетний папір з перфорацією винайшов один паперовиробник зі Швейцарії 1901-го року, того ж таки дня, коли швейцарський уряд видав Італії одного анархіста, підозрюваного в замаху на італійського короля, а газети писали, що це непомітний, проте важливий винахід. А 1914-го року одна фран-

**Винайшла
бюстгальтер**

цуженка винайшла бюстгальтер і газети написали, що цей винахід знадобиться жінкам, які прагнуть нового, спортивного та сучасного життя, і що відхід від корсета, або шнурівки, символізує кінець старого світу, який був немов зашнурований всілякими упередженнями та забобонами. А 1935-го року в Америці вигадали

бюстгальтер з набивними чашками, спеціально для жінок з малими грудьми. А 1968-го року, коли жінки в західних містах маніфестували за права жінок, вони знімали свої бюстгальтери просто перед журналістами, демонструючи в такий спосіб ідею, що права мають бути однакові як для чоловіків, так і для жінок. А споживання води на особу виросло від десяти до двохсот шістдесяти літрів на день, і в усьому світі знизився рівень підземних вод, тож світові загрожувало те, що через п'ятдесят чи сто років води не буде вистачати.

У перші півтора роки війни іноді траплялося, що солдати переставали стріляти одне одного і кілька годин панувало ніким не виголошене перемир'я, і солдати поводили себе майже так, ніби ніякої війни і не було. Під Вокуа у німецьких солдатів був навчений пес, він бігав сюди-туди від німецьких позицій до англійських і переносив хліб, цигарки, шоколад і коньяк. У німців були сигарети й шоколад, але не було ні хліба, ні коньяку, тоді як в англійців був достаток хліба й коньяку, але цигарок в них було мало. А під Предаццо австрійські солдати вислали до італійців kota з листівкою, на якій було написано, ПОСИЛАЄМО ВАМ НАШОГО КОТА ІЗ СИГАРОЮ. Сигара була прив'язана шматком мотузки до

котячого хребта. А італійці скурили сигару, а ката вбили і з'їли. А під Карансі на Різдво 1914-го року німецькі й французькі солдати співали разом ко-

Солдати

співали

колядки

лядки, промовляли тости за здоров'я і ви- крикували різні дотепи. Німці кричали до французів, чи це правда, що вони їдять жаб, а французи питали німців, чи це правда, що після пива росте борода. У військових штабах такі невіголошені перемир'я толерувалися, бо в та- кий спосіб воякам давали перепочити й одночасно економили на відпустках. Але згодом у німецько- му генштабі вирішили, що було би прикро не ви- користати такі перемир'я з метою справедливої пропаганди та донесення інформації до ворога, тому почали друкувати листівки й картинки, які потім німецькі солдати посилали через мінні поля разом із цигарками. На листівках було написано, що англійці допомагають французам тільки позір- но або що східного фронту вже нема, а російську армію загнано за Урал. А на картинках були фото- графії французьких вояків у німецькому полоні, всі вони із засмаглими обличчями і вдягнені у чисті форми.

Були й такі люди, які з радістю очікували при- ходу двадцять першого століття і казали, що це для

людини новий шанс і що нам треба вчитися на минулих помилках та створити нову людину, яка буде більше відповідати новій добі. І якщо люди вчитимуться на своїх колишніх помилках, то вже не буде ні воєн, ні хвороб, ні по-венеї, ні землетрусів, ні голодоморів, ні тоталітарних режимів, тому що нова людина буде динамічна, толерантна і позитивна. Про двадцяте століття казали, що воно було найбільш вбивче в усій людській історії, а ті, хто з радістю очікував приходу двадцятого першого, казали, що воно не може бути гіршим за попереднє, але інші казали, що завжди може бути гірше або принаймні так само погано. Деякі люди, які читали Біблію, казали, що людство не спроможне вчитись на своїх помилках і що в Біблії все написано, але що воно написано за допомогою анаграм та пермутацій, що там можна, наприклад, дочитатися, хто на кого й коли скоїть замах, де і коли який уряд подасть у відставку і почнеться війна, хто і де буде президентом, і що там, наприклад, написано ПІВМІЛЬЙОНА ЗАГИБЛИХ ПІД ВЕРДЕНОМ або ЦИКЛОН Б, або ХВОРОБА СНІД, або ПОВАЛЕННЯ КОМУНІЗМУ В РОСІЇ, і що там є інформація про все на світі, і що все там описано до найменших подробиць про те, що вже сталося, і про те, що стане, але цього не можна знати наперед, бо ми

Кінець світу

ніколи не знаємо, чого шукаємо, натомість, якщо б ми знали, що там шукати, ми би там все своєчасно знайшли, але цього потім би не сталося, а отже, про це там би нічого не могло бути написано. Кажали, що, можливо, таке звучить дивнуvато для тих, хто цього не розуміє, але вони, мовляв, прозріли. А ще одні казали, що кінець світу буде вже ось-ось, а інші, що лише через якийсь час. А антропологи казали, що кінець світу важливий для життя окремої людини й суспільства, тому що завдяки йому можна витіснити назовні страх і агресію і змиритися зі своєю власною смертю. А психологи казали, що

Психологи казали, що важливо тому що всі таким чином позбавляться своєї агресивності, але мертвих, при цьому, набагато менше, ніж під час війни.

В лавах німецької армії у 1944-1945 роках служило півмільйона жінок, деякі з них працювали у спеціальних загонах міношукачів, щоб німецьким воякам було куди відступати, а інші збивали ворожі літаки, які бомбардували німецькі міста. А ще чотири мільйони жінок працювало у цивільній обороні, витягували з руїн розбомблених будинків

трупи і звозили їх до масових могил, щоб не почався мор. А в деяких містах для жінок влаштовували спеціальні курси спалювання трупів. Курси тривали чотири дні, і їх було організовано для груп із п'ятнадцяти-двадцяти жінок. Жінки вчилися, як користуватися пристроєм для подрібнювання кісток, як утрамбовувати ями, до яких клали трупи, і як пересівати землю, щоб на місці ям згодом можна було висаджувати дерева. Деревя були важливим елементом міст, оскільки забезпечували оновлення кисню, а трупний попел можна було використати як добриво у фруктових садах та на городах, бо органічне добриво стало в Німеччині дефіцитом. Трупи в руїнах будинків були скручені в клубок, а інколи два або три трупи трималися за руки або обнімалися, тож для їхнього вивільнення треба було користуватися пилкою. А одна жінка не хотіла пиляти трупи, і командир загону мав намір послати її на розстріл за саботаж, але солдати, які могли б її розстріляти, тим часом дезертирували.

Оновлення
кисню

Іприт був з усіх бойових газів найефективніший і з часом витіснив з ужитку інші бойові гази, такі як хлор, фосген, хлорпікрин, синильна кислота або арсин, та успішно використовувався ще довго після

Першої світової війни. Тим часом вчені винайшли інші бойові гази, люїзит, табун, зарин, зоман. Використовування бойових газів було заборонено на різних конференціях 1899-го, і 1907-го, і 1922-го, і 1925-го, і 1946-го, і 1954-го, і 1972-го, і 1990-го, і 1992-го рр. А на фронтах і в тилу проходили проти-газові навчання, на яких солдати і мирне населення вчилися, як найшвидше вдягнути протигаз і стежити, аби у фільтр не потрапила земля або бруд із руїн. А 1915-го року французи винайшли спеціальні протигази для коней, а 1922-го року німці винайшли спеціальні протигази для собак. А під кінець століття лікарі винайшли протиотруйні превентивні ліки, та згодом виявилось, що ліки проти отруєння газом спричиняють гепатит, туберкульоз, мігрень і втрату пам'яті. Під час Другої світової війни німці щороку виробляли 18 000 тон бойових газів, але німецькі стратеги вважали, що використання бойових отруйних речовин сповільнювало би наступ солдатів, а згодом і їхній відступ. Німці використовували газ для винищування ромів та євреїв у концентраційних таборах. Вони винайшли газ, який називався Циклон Б і який дозволяв дешево й швидко вбити велику кількість людей. Циклон Б належав за своїм хімічним складом до групи дезінфекційних речовин, і вперше його було випробувано

Використання бойових

отруйних речовин

в лютому 1940-го року в концтаборі Бухенвальд на групі з 250-ти ромських дітей, яких чеська поліція затримала в місті Брно, а випробування довели, що він надається до такої справи краще за інші гази. А в чеському місті Колін досі виробляють цей газ під торговельною маркою Ураган Д2.

Великим розчаруванням двадцятого століття стало те, що обов'язкова школа і технічний прогрес, і освіта, і культура не досягли того, щоб людина була кращою і гуманнішою, як було прийнято вірити у дев'ятнадцятому столітті, а також що багатько зарізак, душоубів і масових вбивць були шанувальниками мистецтва, слухали опери, ходили на вистави, писали вірші і навчалися на гуманітарних спеціальностях або на медицині тощо. А між філософами дедалі більше поширювалася думка, що разом з двадцятим століттям скінчилася епоха гуманізму і розпочалася нова епоха, яку назвали постгуманістичною, бо було ще не зовсім зрозуміло, як її визначити. Історики й філософи казали, що гуманізм то була культура письменництва, яка дозволяла керувати суспільством, як літературною громадою, і що з появою радіо 1918-го року і телебачення після 1945-го року, а також після технологічної

Salomatin...
it's about...
Скінчилася
епоха
гуманізму

революції вісімдесятих й дев'яностих років, ці уявлення вже не дійсні. Мовляв, що останнім ударом по гуманізму стали біотехнології. А дехто казав, що це нормально, що все гаразд, що гуманізм був величезним шахрайством в історії людського мислення і що за всі ці віки не зміг оптимізувати людину. Натомість біотехнології дають новий шанс оптимізувати людину, тому що вперше в людській

Яким чином
оптимізувати
людину

історії стало можливим думати про перинатальний відбір. І що завдання найближчого майбутнього знайти, яким чином можна оптимізувати людину. А інші

казали, що то неправда і що гуманізм оптимізував людину в тому сенсі, що змусив її відповідати за свої дії і що в цьому й полягає великий прогрес. Але чим далі, тим більше людей вважало, що відповідальність вже застаріла і що насправді її витіснила продуктивність і корисність. І нова людина вже буде не відповідальною, а продуктивною. І що продуктивність це зі сфери природних речей, тоді як відповідальність являє собою гуманістичну вигадку й алібістичний замітник непродуктивності.

Нова

людина

Після Першої світової війни в Європі поширилися комунізм і фашизм, оскільки багато людей вважало, що старий світ прогнів і що треба шукати

нових шляхів, тоді як демократичний режим не був у змозі запобігти світовій війні, а капіталізм, мовляв, спровокував економічну кризу. Комуністи й фашисти казали, що потрібно створити нову людину, яка буде горда, сильна, працьовита і чесна і матиме відчуття вищої справедливості та сенс життя в колективі. Вища справедливість означала, що люди не зовсім рівні, як стверджували демократичні режими, конституції яких визнавали за кожним громадянином однакові права. Комуністи й фашисти вважали, що права людини це тільки ширма, за якою приховуються інтереси буржуазії, яка експлуатує робітників. Вони казали, що світ треба очистити від буржуазної гнилі, щоб можна було остаточно покінчити зі старим світом і впровадити світ новий. Фашисти казали, що в новому світі кожний буде робітником, так як у світі старому кожний був християнином, а комуністи казали, що в новому світі пануватиме безкласове суспільство, в якому всі працюватимуть на користь усіх. І казали, що комунізм є закономірним і кінцевим етапом людської історії. І що до обіду люди працюватимуть фізично, а по обіді духовно. Перша комуністична партія з'явилася 1918-го року в Росії, а перша фашистська партія – 1919-го року в Італії, і з Італії фашизм поширився всією Європою,

оскільки люди вважали, що політична влада скромпована і що багатопартійність коштує великих грошей, а ніхто з цього не має жодної користі. Комуністи й фашисти казали, що багатопартійність

Втрата

цінностей

і демократія призводять до дегенерації суспільства і втрати цінностей. І що коли вони будуть при владі, то гарантуватимуть затишне й щасливе життя всім, окрім тих, хто на таке не заслуговує, і що, мовляв, треба забезпечити вільний розвиток здорового ядра суспільства та позбавитись від паразитів, які тримаються за старий світ, бо вони не здатні революційно мислити. А в Німеччині виник нацизм, який сповідував ідеологію расової чистоти. Це означало, що арійці не повинні змішуватися з менш вартісними расами, щоб не псувати свою арійську кров. Арійців можна було впізнати по тому, що вони білі й світловолосі і що співвідношення довжини та ширини їхнього черепа менше, ніж 75, а також вони були наділені творчим духом і відчуттям колективності. Нацисти казали, що природа жорстока, але справедлива. А також що той, хто хоче впроваджувати революційні ідеї та цінності вищої справедливості, повинен теж бути жорстоким і справедливим. І що історія ніщо інше, як вічна боротьба між правдою та брехнею. І вони представляють

тут же

Відсуття колективності

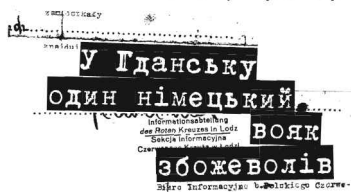
правду. І що кожна людина сама має вирішити, на якому боці вона хоче бути, бо інакше її змете ураган історії.

Нацисти винайшли газові камери і Циклон Б, який дозволив дешево, швидко й доступно вбити велику кількість людей, щоб врятувати арійську расу від занепаду. Нацисти вважали, що арійська раса є найкраща з-поміж усіх інших і що найкращі з усіх арійських націй саме вони, бо вміють воювати, а також вести торгівлю і влаштовувати щирі товариські забави. І вони казали, що Європа в занепаді, але що вони, мовляв, можуть запобігти розтлінню, бо було б великою помилкою залишити Європу ось так занепадати до повного розтління. І що треба Європу звільнити від тих, хто ні до чого не придатний, від ромів і слов'ян, а також від дурнів і гомосексуалістів тощо, але головним чином, від євреїв, бо євреї хочуть розбестити Європу. В Німеччині і в окупованих німцями країнах на євреїв влаштовували лови і відвозили до концтаборів. Там їх роздягали догола і посилали до спеціально обладнаних приміщень, які називалися газовими камерами. Це були великі зали з одним входом, без вікон, а вздовж стелі тягнулися труби, і коли у такий зал набивалася достатня

Європа
в занепаді

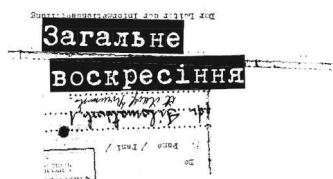
кількість людей, то з тих труб пускали газ, і люди гинули. У вбитих людей виривали золоті зуби, а з деяких навіть здирали шкіру, щоб робити з неї абажури для ламп вищим офіцерам і визначним політичним діячам. Перед тим, як послати до газових камер, людей стригли налісо, а їхнє волосся потім використовували для наповнення матраців або для виготовлення перук лялькам. А вчені знайшли спосіб, як із жиру задушених людей можна варити мило для німецьких солдатів. На п'ять кілограмів жиру потрібно 10 літрів води і кіло соди, суміш треба варити в котлі три години, потім додати трохи солі, ще проварити і залишити вихолонуту, поки на поверхні не утвориться шкаралупа, яку треба зібрати, розрізати і знову проварити, а перед наступним охолодженням до суміші необхідно додати

особливий розчин, щоб мило потім не смерділо. У Гданську один німецький вояк збожеволів, бо перед війною в нього була коханка, і він не знав, що вона єврейка, яка згодом потрапила до концтабору в Освенцимі, а друзі йому жартома сказали, що те мило, яким він вже тиждень миється, було виготовлено з тої єврейки, вони це, мовляв, знають від директора гданського анатомічного інституту, куди звозили трупи для виготовлення

мила. Цього вояка потім мусили відвезти до божевільні в Німеччину.

Із плином часу більшість віруючих пристала на позицію, що Біблія є радше символічна, ніж наукова, і що зі сотворінням світу, можливо, не все так достеменно ясно, але це байдуже, бо Біблія ніщо інше, ніж алегорія, а алегорія це ключ від закономірностей всесвіту і людської долі, і це все підпорядковано одній і тій самій вищій волі. І що за цим всім щось має бути. А деякі засновували секти і вірили різним речам. Одні проповідували, що людина може стати Богом, і вірили у загальне воскресіння, і будували генеалогічний архів, щоб було відомо, хто є хто, коли до нього дійде черга. Інші не їли м'яса, не вживали алкоголь і не палили, але очікували на скоре пришествя Христа і раділи з того, що потраплять у Рай, а ще інші вірили, що в кожній людині ховається світло, і якщо вони будуть багато медитувати, то Святий дух запалить цей вогонь в них. І найбільш відомими з-поміж них були Свідки Єгови і п'ятидесятники, а також аміші, котрі не любили електрику і світили гасовими лампами, ходили в чорному вбранні й казали, що технічні здобутки призводять до того, що людина

віддаляється від Бога, а це і є наміром Антихриста, віддалити людину від Бога і вбити її душу. Свідки Єгови не вірили в безсмертя душ, натомість вірили, що після смерті вони повернуться на Землю і житимуть у вічній благодаті і що разом із ними повернуться двадцять два біблійних патріархи, для яких вони після війни побудували в Каліфорнії великий будинок. І що люди забудуть земні мови і спілкуватимуться силою віри та думок. А наприкінці століття розвелось безліч апокаліптичних сект, які хотіли прискорити апокаліпсис і побудувати новий, кращий світ, до якого пустять лише тих, хто завчасно прозрів. І чим менше було християн, тим більше було людей, які припускали, що якийсь бог справді існує, але що його треба шукати деінде. А інші люди вірили, що життя на землі (або принаймні людина) з'явилося завдяки втручання інопланетних сил, що якісь інопланетяни колись давно пристали на Землю і поширили в її атмосфері кисень або запліднили якусь мавпу для того, щоб могла виникнути інтелегентна істота. А 1954-го року один американець вигадав саєнтологію. І казав, що саєнтологія це єдиний справжній шлях до свободи і що вона зробить можливою свободу всього людського роду. І ще він казав, що світ не сотворив Бог, але люди. Вони його сотворили колись давно, в часи, коли всі були

БОГ ІСНУЄ

безсмертними духовними елементами. Але під час створіння світу сталася катастрофа і люди втратили свою силу й деградували настільки, що забули про свою безсмертність і духовність. І лише саєнтологія могла їх визволити з кайданів матерії, простору і часу і допомогти їм знову знайти усвідомлення самих себе, а разом із тим і втрачену силу.

На початку століття багато хто вірив у позитивізм, винаходи, біологію та еволюцію ссавців, у психологію і в соціальну фізику, яку стали називати соціологією, і вчені вважали, що за допомогою використання найновіших знань та засобів, які подарувала людям модерна наука, стане можливим довести людину до досконалості і таким чином створити новий, раціональніший і гуманніший світ.

Гуманніший
світ

А на зламі дев'ятого та двадцятого століття поширилася т. зв. євгеніка, яка вивчала можливості вдосконалення людського роду. Євгеніки стверджували, що в людському роді поряд зі здоровими та повновартісними особами існують також особи меншовартісні, божевільні й кримінальні злочинці, п'яниці й повії тощо, і вони, мовляв, гальмують розвиток людського роду. І євгеніки пропонували урядам видати такі закони, які б дозволили усувати з розвитку людського роду

біологічно бракованих, як і тих, хто страждає на вроджену або успадковану схильність до асоціального життя. Вони казали, що біологічно ушкоджені

Щоб ядро
лишилося
здоровим

осіб треба стерилізувати, щоб усунути ваду і щоб ядро лишилося здоровим. За їхньою статистикою, наприклад, вісімдесятиріохлітня

алкоголичка матиме всього 894 нащадки, з яких 67 будуть кримінальними рецидивістами, 7 вбивцями, 181 повіями, 142 жебраками і 40 божевільними, всього 437 асоціальних елементів. Євгеніки підраховували, що життя тих 437 асоціальних елементів коштуватиме суспільству стільки ж, скільки й побудова 140-ка кам'яниць. Нацисти пізніше прийшли до висновку, що стерилізація, кастрація, примусові аборти й перебування у спеціалізованих закладах коштує суспільству занадто великі гроші, які можна використати з більшою користю, і що було б легше позбавитися асоціальних елементів за допомогою евтаназії. І понад 200 000 асоціальних елементів було звезено до концтаборів і знищено в газових камерах, що дозволило нацистам впровадити і провести випробування газових камер ще задовго до виголошення остаточного рішення щодо єврейського питання. Асоціальні елементи в концтаборах носили на грудях чорний трикутник, тоді

Асоціальні
елементи

як євреї жовту зірку. А політичні в'язні носили червоний трикутник, а гомосексуалісти, які становили окрему категорію асоціальних елементів, рожевий трикутник.

Після Першої світової війни почалося масове зведення пам'ятників загиблим воїнам, щоб про них не забули. Історики казали, що пам'ятники загиблим воїнам існували ще перед Першою світовою війною, але лише у двадцятих роках вони стали загальноприйнятими символами пам'яті у західній цивілізації, і скульптори та каменярі раділи з того, що в них було багато замовлень. Пам'ятники загиблим будували здебільшого у формі стели або обеліска. Зверху був півень або святий Георгій, або орел, залежно від того, якої національності були загиблі воїни, посередині був солдат зі зброєю, він мав спокійний, рішучий вираз обличчя, а внизу були жінки й діти, а антропологи й етнологи казали, що це типова риса індоєвропейської культури. Імена загиблих солдатів здебільшого були вказані в алфавітному порядку. Найчастіші слова, написані на пам'ятниках, були БАТЬКІВЩИНА, ГЕРОЇ, МУЧЕНИКИ і ПАМ'ЯТАЙ! Інколи на пам'ятнику був напис ХАЙ БУДЕ ПРОКЛЯТА ВІЙНА! а в деяких містах

збудували пам'ятники і тим солдатам, яких під час війни засудили до страти або до примусових робіт, тому що вони не хотіли виконувати накази. А 1916-го року під Жувенкуром стратили солдата, у якого не було штанів від форми і він не хотів вдягати штани свого мертвого товариша, бо вони були брудні й закривавлені. А 1920-го року французи вигадали Пам'ятник невідомому солдату з вічним вогнем, який мав великий успіх в Англії, й у Бельгії, й в Італії, а також у нових країнах, які ще не мали своєї історії, таких як Чехословаччина, Югославія тощо. Невідомим солдатом міг стати вояк, що йому вибухом відірвало голову, або солдат, якому ворожа куля розстрощила ідентифікаційний жетон, або солдат, якого засипало землею, або солдат, якого засмоктало болото. А один бельгійський вояк під Кортрейком загруз у болото аж по коліна, так що навіть чотири товариші його не могли витягнути, а всі коні вже були мертві. І коли через два дні вони відступали тією ж самою дорогою, той вояк ще жив, але було видно тільки його голову, і він вже не кричав.

А коли нацисти програли війну, країни, які перемогли, влаштували міжнародний трибунал, і адвокати думали, як назвати остаточне рішення єврейського

питання та всі нацистські плани щодо винищення ромів і слов'ян та ін., і вигадали вони термін геноцид. Історики вважали, що в двадцятому столітті у світі було скоєно приблизно шістдесят геноцидів, але що не всі вони увійшли до історичної пам'яті. Історики казали, що історична пам'ять це не частина історії, що з історичної сфери пам'ять перейшла до сфери психологічної і що тим самим запанував новий режим пам'яті, коли вже не йдеться про пам'ять подій, але про пам'ять пам'яті. І що психологізація пам'яті викликала в людях відчуття, наче вони мусять сплачувати минулому якісь борги, але не було зрозуміло, які саме й кому. Остаточне рішення єврейського питання згодом почали називати голокост, або шоа, бо євреї казали, що, мовляв, це не був геноцид, але щось інше, щось, що знаходиться поза геноцидом і не піддається людському розумінню, і казали, що тут йдеться про єврейську особливість, а багатьом людям здавалося, що євреї собі привласнюють геноцид, і казали, що жертви будь-якого геноциду сприймають свій досвід як щось, що поза людським розумінням, а євреї, мовляв, замінюють історичну дійсність її репрезентацією і таким чином, парадоксально, несуть відповідальність за те, що більшість людей уявляє голокост як якусь драматичну сцену

Новий
режим
пам'яті

з фільму. А деякі рабини казали, що євреї не випадково помирали в концтаборах і що то були перевтілені душі тих, котрі в своїх минулих життях грішили, тому що мало яка душа протягом всього свого життя лишається благочестивою і незаплямованою. А історики казали, що західна цивілізація перейшла від традиційного розуміння історії як континууму пам'яті до концепції пам'яті, що проектується на дисконтинуум історії. А інші рабини казали, що Бог під час голокосту лише відійшов від світу і що це не було покаранням як таким, але поверненням світу до його первинного стану, яким він був перед тим, як Бог упорядкував його і темрява була над безоднею. А одна молода єврейка вижила у війну завдяки тому, що на пероні в Штрутгофі грала на скрипці арію із Веселої вдови. А історики казали, що епоха тотожності минула назавжди, тому що історіографія вступила в епістемологічну еру.

Нацисти почали думати про остаточне рішення єврейського питання ще 1940-го року, коли вони вирішили депортувати всіх європейських євреїв на Мадагаскар. В Європі мали залишитися тільки ті євреї, в яких були впливові й багаті родичі в Америці й в Аргентині, і нацисти припускали, що

в Європі живе десь приблизно 10 000 євреїв, які мають впливових й багатих родичів ув Америці та в Аргентині. І цих євреїв треба розмістити в спеціальному концентраційному таборі, тоді як близько дев'яти мільйонів решти євреїв треба було депортувати на Мадагаскар, де мали бути створені резервації з внутрішнім самоврядуванням, а євреї б там перебували між своїми і всі поступово дегенерували би, бо природа їх вивергнула зі свого лона і без постачання арійської крові, якою вони напивалися в Європі, там, в ізоляції, вони б врешті виродилися й вигинули б. Ідея перевезення євреїв на Мадагаскар з'явилася вперше 1905-го року в книзі одного віденського викладача біблійних текстів, що вивчав Старий заповіт і зоологію і видав науку, яку назвав теозоологія. І він прийшов до думки, що бога немає і що світ сотворили боги, які були з того самого роду, що й люди, але вони вмiли висилати електричні сигнали і володіли телепатією, і були вони безсмертні й духовні, але з часом вони почали змішуватися з людьми та зі звірами і стали смертними. Він стверджував, немов найближче до богів і до першого покоління боголюдей арійці, які ще мають залишки електронічної сили й телепатичних нейронів, і пропонував виселити євреїв на Мадагаскар,

а в Німеччині поробити ЦУХТКЛОСТЕР, своєрідні ферми-монастирі, де німецькі жінки будуть запліднювані арійськими самцями, і, таким чином, можна було б знову вивести боголюдину, яка буде спілкуватися завдяки телепатії силою своєї думки та електричних імпульсів. Нацисти зрештою дійшли думки, що депортація на Мадагаскар обійшлася б занадто дорого і що ці гроші можна використати для підтримання військової справи, тож 1942-го року вони визначили, що остаточне рішення полягатиме у винищенні євреїв усіма можливими засобами.

Люди подорожували в запломбованих товарних вагонах, в яких вони лишалися зачинені протягом всієї подорожі й не мали куди сходити до туалету, а коли хтось помирав, його труп лишався у вагоні. Деякі концтабори були призначені для праці, інші для винищення євреїв, які створювали загрозу арійській расі. Коли люди приїжджали до концтабору, німці їх ділили на дві чи три групи, окремо чоловіків, окремо жінок, інколи окремо й дітей, наказували їм роздягатися догола й забирали їхні речі. Інколи німці когось вибирали, наприклад, коли їм були потрібні нові робітники, перекладачі або молода гарна служниця,

Арійська
раса

решту вони послали до газових камер. Проміжок часу від потягу до газової камери становив десять хвилин для чоловіків і чверть години для жінок, бо їхнє волосся було довше і якісніше, тож стрижка забирала більше часу. Потім волосся використали для матраців або для виготовлення перук лялькам, а щоб люди на перонах не бунтували, то німці їм казали, що спочатку вони підуть до лазні, а інколи їм роздавали квитки й казали, що ці квитки треба буде показати в касі. А на околишніх будинках були вивіски з написами БУФЕТ, КАСА, ТЕЛЕГРАФ тощо, й люди хоч і боялися, але все одно втішали себе тим, що вони на вокзалі і що їх перевезуть на інше місце, а роздягання й стрижка волосся необхідні з гігієнічних міркувань, тому що німці дуже дбали про гігієну, і за сто кілограмів волосся адміністрація табору отримувала від держави п'ять райхсмарок. І вони думали, що після того, як помиються, пойдуть до іншого табору, де працюватимуть, тому що важка робота це найкращий шлях до виправлення. У газові камери люди заходили з піднятими руками, щоб їх туди вмістилось більше, а простір над ними в останню чергу заповнювали дітьми. Інколи на перонах був оркестр, який складали молоді, у білих блузках і синіх морських спідницях, жінки, що вигравали арії з оперет.

Німці
дбали
про гігієну

Перший геноцид двадцятого століття трапився в Туреччині 1915-го року. Уряд спочатку затримав і розстріляв 600 вірменських сімей, що жили у Царгороді, а також роззброїв та розстріляв солдатів вірменського походження, які служили в турецькій армії. І всі вірмени отримали наказ до двадцяти чотирьох чи до сорока восьми годин залишити міста і села, а турецька армія зайняла позиції біля міських брам, і коли люди вийшли назовні, то розстріляла всіх чоловіків, а жінок і дітей було вислано у вигнання до пустельних областей Месопотамії. І жінки, і діти були змушені подолати відстань від трьохсот до п'ятисот кілометрів пішки без їжі, і переважна більшість із них загинула. А французи з англійцями й росіянами подали ноту протесту, в якій уперше в історії писалося про злочин про-

**Злочин
проти
людства**

ти людства. А один німецький офіцер, який тоді служив у турецькій армії як інструктор, привіз до Німеччини 66 фотографій геноциду вірмен, які надіслав німецькому кайзерові з приміткою, що Німеччині варто було б краще обирати своїх союзників, тому що ганьба Туреччини падає й на них. А між 1928-м й 1949-м роком росіяни депортували шість мільйонів громадян підозрілих національностей, вірменів і татар, литовців й естонців, українців й поляків,

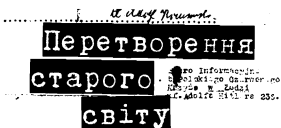
німців і молдаванів, греків і корейців, і калмиків, і курдів, й інгушів тощо. І 30% з них загинуло в дорозі, а 20% померло під час першого року перебування на новому місці. Комуністи пізніше казали, що то не були депортації, але оптимізація географічного простору і перший крок на шляху до нового наднаціонального суспільства, у якому буде байдуже, де хто живе, натомість важливим буде те, хто як завзято працює на благо всіх. А 1934-го року комуністи вигадали резервацію для євреїв і закликали всіх радянських євреїв, щоб ті туди переїхали. Резервація була розташована на кордоні з Китаєм, в області Хабарівка, температура взимку там падала до -40° , а комуністи казали, що це не резервація, а автономна область, де євреї можуть перебувати між своїми і мати своє самоврядування. А 1944-го року депортували до Казахстану й Киргизстану 477 000 чеченців у 12 525 вантажних вагонах і 190 000 чеченців померло дорогою від голоду й морозу, а 1999-го року вигадали для підозрілих чеченців особливі табори, які називалися таборами тимчасового поселення. А 1948-го року звинуватили журналістів, лікарів й інженерів єврейського походження в космополітизмі, сіонізмі й буржуазному переконанні, і більшість з них повбивали, інших же вислали до концтаборів. Кількість жертв

вірменського геноциду, за оцінками, становила від одного до півтора мільйона, але турки казали, що вірменський геноцид це не справжній геноцид, і більшість євреїв також так вважала.

Саєнтологи казали, що людина, у принципі, добра, але деякі люди кращі за інших, і вони ділили людей на чотири групи. Найкращими були саєнтологи, бо вони знали таке, чого інші не знали. У другій групі була більшість людства, яка поки ще не прозріла, а одну п'яту частину утворювали люди, яких називали потенційні джерела проблем, POTENTIAL TROUBLE SOURCES, і це були такі люди, які стверджували, ніби саєнтологи хворі на голову. А два з половиною відсотка людства становили SUPPRESIVE PERSONS, і це були люди, які бажали придушити правду й не хотіли дозволити, щоб люд-

ство стало вільним. І саєнтологи вигадали 72 способи, як їх викрити, щоб в моменті, коли відбудеться духовне перетворення

старого світу, такі люди не могли пристати до решти. Для викриття тих, хто не бажав людству волі, саєнтологи створили спеціальні загони безпеки, куди приймали членів на час в один мільярд років. Саєнтологи стверджували, що людство раніше

чи пізніше досягне свого вивільнення, але що це триватиме якийсь час. А також казали, що людина може досягнути знання вже під час свого земного життя і, таким чином, забезпечити собі повернення до духовності й безсмертя, але наперед треба звільнитися з пут матерії та часу. Така людина, вивільнена з пут, могла подорожувати часом до 75-ти мільйонів років у минуле і усвідомити всі свої травми, яких вона зазнала протягом цього часу. Травми були винні у тому, що людина втрачала енергію. І коли вона хотіла віднайти енергію, втрачену внаслідок травми, повинна була спочатку усунути зі своєї свідомості енграми, які зберігають сліди людської пам'яті. Коли вона усунула енграми, позбавилась пам'яті та своєї людської долі, тоді вона могла подорожувати часом і досягти пізнання.

Перший закон про стерилізацію меншовартісних і асоціальних елементів видали 1907-го року у Сполучених Штатах. Цей закон дозволяв стерилізувати запеклих злочинців і душевнохворих, а 1914-го року його з ініціативи психіатрів було поширено на злодіїв-рецидивістів і алкоголіків, а 1923-го року дію цього закону поширили також на крадіїв курей, осіб негритянського й індіанського походження, оскільки вважалося, що

крадії курей європеоїдного походження ще можуть віднайти шлях назад і приєднатися до здорового суспільства завдяки завзятій та усвідомленій праці. А 1929-го року закон про стерилізацію було видано у Швейцарії і в Данії, а 1934-го року в Норвегії, а 1935-го року у Фінляндії та в Швеції. У Швеції він лишався дійсним аж до 1975-го року і 13 810

Байстрюки

шведів і 48 955 шведок було стерилізовано на підставі рішення суду. У країнах з католицькою традицією євгенічних законів не було, оскільки католики були проти теорії еволюції, себто також і проти стерилізації і проти абортів, вони казали, що ніхто не має права забирати в людини те, що до неї вклав Бог, протестанти ж, натомість, казали, що менталітет еволюціонує і що заперечування прогресу у католиків типове явище, це вони, мовляв, стверджують вже чотириста років. У комуністичних режимах для стерилізації меншовартісних громадян вистачало всього лише

рекомедації лікаря, а в Югославії, у Румунії та в Чехословаччині тишком стерилізували албанок і ромкинь, бо уряди цих країн вважали, що кількість албанців й ромів у соціалістичному таборі занадто зростає. У Німеччині закон про стерилізацію прийняли 1933-го року, коли владу взяли в руки нацисти, і передовсім були стерилізовані діти, яких називали RHEINLANDBASTARDE, рейнські байстріюки, це були діти матерів-німкень і чорношкірих воєнків з французької армії, що в той час окупувала Рейнланд. І 514 рейнських байстріюків було стерилізовано і заслано до інтернатів для божевільних, а матері рейнських байстріюків були засуджені за співпрацю з ворогом та підриу німецької держави і заслані до концтабору Равенсбрюк. Концтабір в Равенсбрюку був спеціальним табором для жінок, згодом до нього засилали тих, які допустилися підриу державного устрою з військовополоненими або з робітниками з окупованих територій,

які працювали на німецьких заводах і фермах, і в Равенсбрюку загинуло 92 350 жінок. А в концтаборі Дахау до послуг німецьких лікарів була барокамера, в якій вони вивчали поведінку епілептичних дітей, намагаючись встановити відмінності між спадковою епілепсією і такою, що не передається спадково. А 1910-го року американці вигадали Євгенічну службу статистики, а 1922-го року директор цієї служби надіслав американській владі список

Л. Селіґман, 1910 рік.
Непридатні
громадяни

громадян, не придатних до соціальної адаптації, яких треба стерилізувати в інтересах збереження здорового

й повноцінного суспільства. Список було поділено на десять груп за різними медичними та соціальними критеріями, до нього входили громадяни, uzалежнені від суспільства, громадяни без постійного місця проживання або без достатнього доходу, а також громадяни з вродженими вадами або з хронічними та інфекційними захворюваннями, громадяни з істотно заниженим зором або з вадою слуху, а також волюцюги й божевільні, психопати й злочинці, повії й гомосексуалісти, сифілітики й алкоголіки, наркомани, туберкульозники й епілептики. Лікарі також проводили дослідження з метою визначити, чи існують відмінності між епілепсією в людей та епілепсією в кроликів, яких адміністрація табору

замовляла у Відні. Натомість до Відня з концтабору в Маутгаузені виписувались трупи для Анатомічного інституту і медичних факультетів. Трупи повинні були бути свіжими й неушкодженими, і Анатомічний інститут замовляв в середньому 460 неушкоджених трупів щороку, більшість з яких була призначена до розтинів на заняттях з анатомії. А в Норвегії відбирали після війни в самотніх матерів дітей, які мали за батька німецького солдата, і посилали їх до інтернатів для душевнохворих. І багато біологів, генетиків, психіатрів і антропологів вважало, що євгеніка разом з електрикою становить найбільш вагомий внесок у модерну науку і аналогічно тому, як електрика змінила матеріальні умови людей та дозволила світу ввійти до нової ери, так само й євгеніка радикально змінить біологічне підґрунтя людського суспільства і дозволить світові ввійти до нової епохи. Проте деякі євгеніки казали, що всі ті сподівання нічого не варті, вони порахували, що треба було б зміни двадцяти двох поколінь для того, щоб загальна кількість дурнів і психопатів знизилась на 0,9%, і ще дев'яносто поколінь, щоб рівень дурнів і психопатів у суспільстві стабілізувався на одній сотисячній. І казали вони, що потрібно знайти якийсь швидший засіб для оздоровлення людства.

Водночас з емансипацією жінок і винаходом контрацептивів, тампонів і одноразових пелюшок кількість дітей у Європі зменшилася, зате зросла кількість іграшок, дитсадків, дитячих гірок, гойдалок, собак, хом'яків тощо. Соціологи казали, що дитя стало центром уваги в родині і поступово також її найвпливовішим елементом. І діти хотіли бути самостійними, мати свою ідентичність і вже не хотіли

носити шапку або черевики від старшого брата чи сестри, зате хотіли все нових шапок і черевиків, і кольорових олівців, і конструкторів, і ведмедиків, і ляльок. В європейських країнах у двадцятому столітті було вироблено в дванадцять з половиною тисяч разів більше ляльок, ніж у дев'ятнадцятому, і замість із дерева чи тирси їх виготовляли із штучних матеріалів, з часом вони навчилися муркотіти й розмовляти і були все більш самостійними, казали, наприклад, ДОБРОГО РАНКУ і СМАЧНОГО ТОБІ, а деякі вміли плакати, відригувати після їжі або заспівати уривок із арії. Найвідоміша лялька звалася Барбі, і її почали випускати 1959-го року. Вона мала 30 сантиметрів зросту, великі груди й боки та вузьку талію, і це була перша лялька, яка поводила себе як доросла. Незабаром вона заговорила. Вона казала, ВВЕЧЕРІ У МЕНЕ ПОБАЧЕННЯ З МОЇМ ХЛОПЦЕМ або

ЩО Ж Я НА СЕБЕ ВДЯГНУ, КОЛИ ПІДУ НА БАЛ? або НЕ ХОЧЕШ ПІТИ ЗІ МНОЮ КУПИТИ ПЛАТТЯ? Спершу вона вдягалася, як балерина або як актриса, або як манекен, пізніше як стюардеса, вчителька, ветеринарна лікарка, підприємця, космонавтка або як кандидатка на посаду президента. А 1986-го року з'явилася лялька Барбі, яка була вдягнена у смугасту робу з концтабору, включно зі смугастим капелюшком. Різні спілки колишніх в'язнів протестували, стверджуючи, що це кепкування зі страждань і з пам'яті жертв, а виробники захищалися, кажучи, що це, навпаки, прийнятний спосіб, як ознайомити молодь зі стражданням в концтаборах, і що дівчатка, які придбають таку ляльку в смугастій робі, ідентифікуватимуть себе з нею і згодом, коли виростуть, краще зрозуміють, що це були за страждання. А 1998-го року німцям спало на думку побудувати в Берліні великий меморіал жертвам голокосту, який можна буде побачити з великої відстані, оскільки функція пам'ятника не лише прославляти сприятливі історичні події, але й застерігати майбутні покоління. Дехто вважав, що мистецький об'єкт не найбільш прийнятна форма, як зобразити голокост, що виходить поза будь-які естетичні засади, інші ж вважали, що ідеальним був би такий проект, який виражав би неможливість виразити

голокост. І чотириста дев'яносто п'ять митців надіслали різні ескізи того, як виразити застереження майбутнім поколінням, і один пропонував зробити велику шестикутну зірку, яка буде обертатися навколо своєї осі, а інший пропонував сконструювати величезне чортове колесо, на якому замість оглядових кабін були б начеплені вагони з концтаборів, а ще інший пропонував вибудувати великий автовокзал з червоними автобусами і розкладом руху, в якому концтабори були б позначені як кінцеві зупинки, а був ще й такий, який пропонував звести тридцять дев'ять сталевих стовпів, на яких було би різними мовами написано ЧОМУ?, WARUM?, WAAROM?, VARFØR?, WHY?, POURQUOI?, PERCHÉ?, DLACZEGO?, CŪR?, KUIDAS?, MIKSI?, MIÉRT?, ZAKAJ?, KODÉL?, HVORFOR?, JIATÍ?, PSE?, NIÇIN? тощо. Деякі люди вважали, що це мав би бути не тільки пам'ятник жертвам голокосту, але й жертвам усіх можливих геноцидів, бо лиш так в ньому буде збережено живу пам'ять історії, тоді як у зворотному випадку це буде всього лише купа сталі або заліза, яка через кілька десятиліть уже нічого нікому й не скаже. А деякі історики казали, що зведення пам'ятників це взагалі досить сумнівна робота, тому що зберігання пам'яті про якусь подію ще зовсім не гарантує, що ця подія не повториться, і наводили приклади

зберігання пам'яті, які спричиняли нові конфлікти і війни.

Євреї, котрі пережили голокост, казали, що пам'ятники, музеї та ін. все це добре, але найкраще безпосереднє свідчення, і ходили вони по школах, і розповідали школярам про те, що вони пережили. І питалися, як зберегти пам'ять про голокост, коли вони помруть, а шведська спілка колишніх єврейських в'язнів радила передати своє свідчення якійсь молодій людині, яка це вивчить напам'ять і ходитиме до шкіл і розповідатиме своїм сусідам, що вона знала когось, хто пережив те і те. І перед тим, як помре, передасть своє свідчення іншій молодій людині. А 1945-го року євреї апелювали до світової громадськості і вимагали, щоб в Палестині було створено ізраїльську державу, де б євреї були між своїми і їм не треба було би боятися нового голокосту. І вони воювали з арабами і з англійцями, котрі у той час окупували Палестину, і організовували замаху і різні нелегальні переселенські заходи. А 1939-го року англійці встановили квоти, які знижували кількість єврейських переселенців на 75%, а ще вони видали закон, яким забороняли євреям купувати земельні ділянки. А у липні 1947-го року в Палестині

Євреї
в Палестині
Rami Med

пристав корабель з нелегальними єврейськими переселенцями з Німеччини, а англійці взяли й повернули їх назад. А 1938-го року шведська влада звернулася до німецьких урядів з пропозицією, щоб ті ставили євреям в паспорти велике друковане J, аби шведські поліціянти ще на кордоні могли впізнати євреїв, які не були схожими на євреїв. Корабель, що причалив у Палестині, звався EXODUS, тобто Вихід, за однією з книг Старого Заповіту, і подорожувало на ньому 4500 євреїв, які вижили в концтаборах й хотіли повернутися до обітваної землі. А вже в листопаді Організація Об'єднаних Націй проголосувала за створення держави Ізраїль. І багато людей їздило в Ізраїль, щоб побачити, як створюється нова держава. І молоді люди з Європи їздили працювати до єврейських землеробських комун, які називалися КІББУТЗИМ, і всі тут працювали на благо всіх. І все було спільне, і всі разом співали пісень. А ізраїльські турагентства випускали плакати, на яких молоді люди з серйозними обличчями стежили за сходом сонця над Єрусалимом, а знизу було написано НАШІ СТРАЖДАННЯ НЕ БУЛИ ДАРЕМНИМИ та СКОРИСТАЙТЕСЯ ЗНИЖКАМИ.

Все було
спільне

Сексологи казали, що лялька Барбі є першим інструментом вибудовування жіночої ідентичності

в маленьких дівчаток і що успіх, який супроводжує цю ляльку, лише підтверджує існування дитячої сексуальності. У двадцятому столітті взагалі багато говорилося про дитячу сексуальність, особливо після того, коли з'ясувалося, що маленькі дівчатка хотіли би мати дитину від свого тата, і ця дитина, власне, має замінити пеніс, бо дівчатка також хотіли би мати пеніс, а лялька, казали, це як дитина від татка і пеніс водночас. Ляльок довго виробляли тільки як дівчаток, але згодом почали виробляти і ляльок-хлопчиків, і була в ляльок-дівчаток між ногами канавка, а у ляльок-хлопчиків була пуцюринка. А в сімдесятих роках почали виробляти чорні або коричневі ляльки, хоча їх купували переважно білі батьки, які цим хотіли довести, що вони не расисти.

Расизмом була теорія з дев'ятнадцятого століття, яка стверджувала, що людські раси мають свої незмінні специфіки і перебувають на різних щаблях еволюційного розвитку, і найбільш розвинена поміж ними біла раса, в якій є вроджені здібності для організації суспільства, а також для абстрактного мислення і для дружньої, щирої забави. Расистом була така людина, яка боялася, що змішування рас загрожує специфічним рисам білої людини і підточує генетичний потенціал, який дозволяє білим

людям крокувати на чолі всього людства. Люди, які не любили євреїв, не були расистами, а антисемітами, бо євреїв, власне, не вважали за меншовартісних так, як вважали негрів, індусів або ромів, а радше як примху природи. Слово антисеміт з'явилося наприкінці дев'ятнадцятого століття і означало людину, яка не бажає, щоб євреї запанували над світом, і закликає своїх співгромадян до опору. Расизм став великою суспільною проблемою після Другої світової війни, тому що в багатих європейських країнах осіли численні нацменшини, які суспільство мусило в себе ввібрати. Існували дві політичні моделі абсорбції нацменшин, інтеграція та асиміляція, а інтеграцію здійснювали ті країни, які вірили, що в громадянському суспільстві можуть співіснувати різні культурні моделі і що краще їх не змішувати одне з одним, а залишити кожному його специфіки, асиміляцію ж впроваджували країни, які вірили в універсалізм і вважали, що існує вищий суспільний інтерес, якому підпорядковуються етнічні й культурні специфіки. Довго здавалось, що асиміляційна модель має більший успіх за інтеграційну, бо в країнах, які її впроваджували, не було расових колотнеч, як в Англії або в Америці, проте наприкінці століття, коли почали говорити про глобалізм і монадізм,

Заклик до опору

універсалізм вийшов з моди і кожен хотів мати свою ідентичність і пишати своєю расою, не в расистському, а тільки в цивілізаційному сенсі, і жити у згоді з традиціями й поважати своє коріння й мультикультуралізм та ін.

У двадцятому столітті в Європі зростає важливість сексу, секс став важливіший за релігію і майже так само важливий, як гроші, і всі хотіли злягатися на всі лади, а деякі чоловіки натирали свій статевий орган кокаїном, щоб він довше був у стані ерекції, хоч кокаїн і забороняли на всі лади. А після Другої світової війни у фільмах почали з'являтися сцени, де герої злягалися, що до того часу вважалося за неприйнятне, бо багато людей вірило в Бога і статеві зносини здебільшого зображувалися натяком, скажімо, кадром з ліжком, або з годинником, або з небом, або так, що зображення раптом потемніло. А жінки постійно хотіли отримувати оргазм, а чоловіки нервували з цієї причини і мали проблеми з ерекцією, і вживали різні афродизіаки, і ходили вдо психоаналітиків, щоб дізнатися, у чому проблема і чи не пережили, буває, часом вони в дитинстві якоїсь травми, про яку не знають. Психоаналіз винайшов 1900-го року один віденський невролог,

який хотів досліджувати психічні процеси й визначати суб'єкти за допомогою несвідомого, і він вважав, що невроз й істерія та ін. це симптоми сексуальних травм, пережитих у дитинстві, і він вигадав для цього нові методи і терміни, такі як корекція насолоди і вивільнення із суміші, або цензура, еґо, супер-еґо, лібідо і комплекс, який міг бути комплексом кастрації або комплексом Едипа. А 1938-го року він втік від нацистів у Лондон, а його чотири сестри загинули в концтаборі. І коли пацієнт дізнавався причину своєї пригнобленості і знервованості, йому відразу ставало краще, бо це було нормально. Комуністи стверджували, що люди, які живуть у комуністичному суспільстві, не мають потреби в сексі, бо найбільша радість людини із добре виконаної праці, тоді як в капіталізмі люди не відчували радості від своєї праці й вдавалися до різних заміників. Комуністи казали, мовляв, без класової свідомості секс не може приносити задоволення, навіть якщо повторювати секс до нескінченності, і переживали, що коли люди ходитимуть на психоаналіз і зазнаватимуть впливу заміників, то це поставить під загрозу цілісність соціалістичного табору. І ще вони були проти того, щоб люди читали занепадницькі книжки й носили викличні плаття й ексцентричні

Корекція
насолоди

зачіски, щоб жували жуйки тощо. Жуйки винайшов один американський аптекар, а в Європі їх почали продавати 1903-го року, та найбільшого поширення вони набули в п'ятдесятих і шістдесятих роках. Жувала їх здебільшого молодь, яка цим висловлювала своє ставлення до суспільства і яка ще не мала в зубах пломб.

Вітер

У п'ятдесятих роках герої фільмів злягалися головним чином в ланах колосся, бо лани колосся нібито символізували молодість і нове життя, яке чекає на молодих героїв, і вітер гладив колосся, сонце заходило за обрій, і жінкам здіймалися груди, а в шістдесятих роках герої фільмів злягалися в морському прибої на березі океану, бо так було романтично й пісок прилипав до їхньої шкіри, і було видно їхні сідниці, а над водою витав бриз. У шістдесятих роках постали також перші порнографічні фільми, в яких злягалися майже увесь час і у різних місцях. А досвідченіші редакторки пояснювали в журналах для молодих дівчат, як правильно робити мінет та ін. А в журналах для хлопців досвідченіші редактори пояснювали, як затримати передчасну еякуляцію і як непомітно надягнути презерватив. А рекламні агенції вигадували рекламу на презервативи і розмірковували про доцільний спосіб,

ГЛАДИВ
КОЛОСНЯ

як привернути увагу молодого глядача, а одна агенція вигадала рекламні кліпи, де злягались різні казкові персонажі, такі як Снігуронька й Попелюшка, Віслуча Шкірка й Шахерезада. І в художніх фільмах було все більше злягань, проте критики стверджували, що це щось інше, бо тут не йдеться про злягання як таке, але про репрезентацію злягання. І коли в якомусь художньому фільмі багато злягалися, то казали, що цей фільм виражає наш ентомологічний підхід до кохання і що це правильно, бо дозволяє краще замислитись над тим, яку роль відіграє статевий акт не тільки в антропологічному, культурному чи політичному контексті, але і в людському житті. В сімдесяті роки герої фільмів злягалися головним чином в автомобілях, бо це було оригінально і життя весь час прискорювалось, і так молоді глядачі, в яких ще не було автомобіля,

могли собі уявляти, що їх в житті чекає. І чоловіки все частіше лежали насподі, а жінки сиділи на них, бо вони вже встигли емансипуватися.

Відео Інформація:
пош. Краєва Комунік.

Життя

прискорюється

А у вісімдесяті роки виник секс по телефону і чоловіки дзвонили на різні номери, а жінки казали їм Я ВІДЧУВАЮ, ЯК СТАЮ ВОЛОГОЮ, або ВСТРОМИ ЙОГО МЕНІ ТУДИ ЯКОМОГА ГЛИБШЕ, або ДАСИ МЕНІ ПОПРОБУВАТИ? тощо.

Психоаналіз поширився в західній Європі в шістдесятих і сімдесятих роках, на нього ходили люди, які не були хворими, але почували себе беззахисними й покинутими і хотіли знати, чи в них часом нема якої травми. І коли пацієнт подолав сором'язливість і розслабився, він розповідав психоаналітику про своє дитинство, і це називалось «переміщення», тому що, як правило, він врешті-решт згадав про щось, витіснене у дитинстві зі своєї пам'яті, бо не знав, що в душевному житті нічого не минає без сліду, а те, що раз сталося, могло, щоправда, бути на якийсь час витіснене, але десь оце щось продовжувало існувати, і пацієнт, таким чином, надавав аналітику словесні сліди, за якими психоаналітик міг стежити. Витіснення наставало тоді, коли хлопчик або дівчинка мали спонукання, які суперечили моралі, таким чином вони це спонукання витіснили до несвідомого, але коли вони виростили і стали дорослими, то їм снилися, наприклад, якісь дивні сни, і з цього було видно, що в них є травма. А комплекс Едипа це коли дівчинка хотіла вбити маму, щоб злягатися з татом, або коли хлопчик хотів вбити тата, щоб злягатися з мамою, хоча вони добре знали, що цього не можна робити. Спеціалісти вели суперечки з причини комплексу Едипа, оскільки деякі

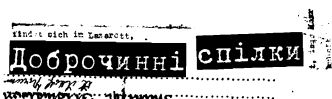
Інформаційно-бібліотечна служба
Витіснення
Філософія

з них вважали, що цей комплекс є універсальний, інші ж що він простежується лише в деяких культурах, наприклад, у Відні. А 1918-го року відбувся в Будапешті конгрес, присвячений психоаналізу та його ролі під час війни, і більшість психіатрів зішлася на тому, що невроз під час війни має таку саму природу, як невроз під час миру. І різні психіатри пропонували лікувати невроз за допомогою електрошоків, і вони лікували солдатів електрошоками доти, поки солдати не сказали, що почувають себе цілком здоровими. Проте інші психіатри не погоджувались і казали, що електричні шоки лише просувають травму глибше до несвідомого і що насправді вони нічого не лікують. А ще інші казали,

що деякі солдати свої травми лише вдають, щоб мати змогу перечекати війну в дурці, граючи з іншими дурниками в карти на гроші чи сигарети.

Під час Першої світової війни настав великий розквіт гуманітарних організацій та добродійних спілок, оскільки Перша світова війна була за багатьма показниками новаторською і сторони конфлікту мали більш ефективні засоби стрільби й нищення, і обов'язкова військова служба дозволила вислати на війну велику кількість солдатів,

а гармати з довгими дулами, й дирижаблі, й аероплани дали змогу вести бій також і проти цивільного населення та проводити ефективні операції у ворожому тилу, щоб підломити мораль супротивника. А 1905-го року підписало дванадцять держав меморандум, в якому зобов'язувались, що будуть оберігати поранених вояків незважаючи на те, на чийому боці вони воюють, бо солдат не тільки одиниця певної нації, але також особистість. Деякі генерали з цим не погоджувались й остерігали перед індивідуалізмом, і казали, що солдати, передусім, сини батьківщини і вони повинні слухати те, що їм батьківщина наказує. А пацифісти й гуманісти з іншого боку, казали, що індивід має бути лояльним до всього людства, а не до батьківщини, але деякі гуманісти вважали, що коли батьківщина під загрозою, тоді вона репрезентує все людство. А ще 1929-го року різні країни підписали конвенцію, в якій зобов'язувались, що будуть добре поводитись із військовополоненими, які зможуть отримувати листи й посилки від своїх батьків і жінок, а також від добровільних спілок та гуманітарних організацій. А 1941-го року радянська влада заявила, що вона не бажає, щоб гуманітарні організації допомагали полоненим радянським солдатам і передавали їм листи й посилки, а радянські

генерали казали, що це все, фактично, дезертири, які тільки прикриваються статусом радянського солдата, бо радянський солдат краще помре, ніж потрапить у полон. Гуманітарні організації забезпечували першу лікарську допомогу і постачали в армію ліки й бинти та їздили на інспекції до таборів для військовополонених, щоб переконалися в тому, що з в'язнями поводяться добре, і найбільш відомим був Червоний Хрест. А 1942-го року представники швейцарського Червоного Хреста дізнались про газові камери у концтаборах, але вирішили цю

інформацію не оприлюднювати, бо непокоїлися, що німці скористаються цим для дискредитації гуманітарних організацій і заборонять їм доступ до таборів для військовополонених та до лікарень. А 1944-го року зняли німці для представників Червоного Хреста й різних міжнародних комісій документальний фільм про життя в концтаборі в Терезіні. У фільмі знялося 270 акторів, 1 600 дітей і кілька тисяч дорослих фігурантів, з числа яких наперед вилучили тих, що мали світле волосся, бо вони виглядали не зовсім по-єврейськи. Фільм називався ЯК ГАРНО БУЛО В ТЕРЕЗІНІ, і в ньому євреї ходили до кав'ярень, вирощували овочі на присадибних ділянках, стрибали до води в басейні, ходили в банк по гроші

So schön war

es in
Perezin

і на пошту за посилками, а також слухали опери й вели дискусії в місцевій бібліотеці про сенс європейської цивілізації. А коли зйомки завершилися, німці відрядили одинадцять спеціальних поїздів і всіх, хто знявся у фільмі, відправили до табору смерті в Освенцимі. А коли радянські військово-полонені повернулися після війни додому, влада їх вислала до концтаборів, щоб ті важкою роботою викупили брак бойового запалу під час війни. І якщо у війнах, які були перед цим, у п'ять разів більше солдатів вмирало від різних хвороб та епідемій, ніж у битвах, під час Першої світової війни це співвідношення завдяки гуманітарній допомозі та прогресу в хірургії та завдяки новим різновидам зброї змінилося і це також було новаторське.

Що це
було
новаторське

Комуністи й нацисти стверджували, що треба збудувати світ, який відповідатиме природному впорядкуванню речей. Історики й антропологи згодом скажуть, що комунізм й нацизм замінили релігійні віросповідання віросповіданнями революційними і що люди підтримували комунізм і нацизм з однакових мотивів, найсильніший з яких відчуття приналежності до обраних, які в майбутньому

Людства

ДОЛЯ

триматимуть в своїх руках долю всього людства. Нацисти вважали, що майбутній гармонійний світ творитимуть сильні, солідарні індивідууми, спроможні йти на самопожертву, і що спільні інтереси всіх утворять греблю, яка стане на перешкоді розтлінню, що до нього довели старий світ всілякі гуманісти й просвітяни. Комуністи ж вважали, що в новому світі кожного громадянина можна буде замінити іншим і що люди створюватимуть єдине і неподільне ціле, і в нікого не буде своїх інтересів, бо все буде спільне, і казали, що це запобігатиме розтлінню, до якого старий світ довели егоїстичні інтереси панівних класів. І ті й інші сповідували необхідність терору, бо тільки так можна було успішно воювати з демократією, яка все надточує і веде до того, що з людей стають гомосексуалісти й анархісти, дармоїди й скептики, індивідуалісти й алкого-

Гомосексуалісти

та ін.

ліки тощо. І вони агітували проти гомосексуалістів, дармоїдів і п'яниць, а в комуністичній Росії діти п'яниць були змушені виходити щонеділі на майдани з табличкою, на якій було написано ТАТУ, НЕ ПИЙ, Я ХОЧУ МАТИ СВОЄ МІСЦЕ В НОВОМУ СВІТІ, а в нацистській Німеччині п'яниці були змушені ходити майданами з табличкою, Я ВСЕ ПРОПИВ, І ДЛЯ СІМ'Ї НІЧОГО НЕ ЛИШИЛОСЬ. І якщо п'яниці не почали

поводити себе краще, то їх висилали у концтабори, щоб вони там працювали на користь суспільства. У німецьких концтаборах над ворітьми було написано ПРАЦЯ РОБИТЬ ВІЛЬНИМИ, а в радянських концтаборах над ворітьми було написано ЦІЛЕСПРЯМОВАНОЮ ПРАЦЕЮ ДО ВИКОНАННЯ ПЛАНУ. І замість ДОБРОГО ДНЯ комуністи казали СЛАВА ТРУДУ, тому що вони були переконані у важливості праці, а також у тому, що коли всі будуть працювати, то у всьому світі переможе комунізм. А люди, які замість СЛАВА ТРУДУ казали ДОБРОГО ДНЯ або ПРИВІТ, або СЛАВА ІСУ, були підозрілими, і їхні сусіди про них казали, що їм не вистачає патріотизму.

А коли нацисти 1933-го року перемогли на виборах, то вони прийняли закони, які обмежували євреїв різними заборонами. Євреї не мали права займати публічні посади, служити в армії, працювати в юстиції або в мас-медіа, не мали право ходити в басейн і до кінотеатрів, а в парку могли сідати тільки на лавки, які були їм виділені і які було пофарбовано у жовтий колір, щоб їх можна було впізнати з першого погляду. А єврейські діти не мали права ходити у школу й на карусель, і нацисти сподівались, що євреї зрозуміють, що їх у Німеччині

ніхто не хоче, і переїдуть деінде. Нацисти організували також виставки дегенеративного мистецтва, ENTARTETE KUNST, на котрих виставляли дегенеративні й збочені твори єврейських або єврействуючих художників і скульпторів, щоб попередити німецький народ про небезпеку, яку з собою несе хворий підхід до мистецтва. Нацисти надавали мистецтву особливу вагу і вважали, що дегенеративне мистецтво перший крок на шляху до суспільства, в якому буде дегенеративним все, і саме перед цим вони власне й хотіли застерегти німецький народ. А ще вони проводили паради й спартакіади з алегоріями та з фігурами, складеними з людських тіл, і казали, що німецький народ не може жити без мистецтва, оскільки мистецтво насажене на німецький народ, як сокира на топорище, і запрошували вони

Німецьке
Мистецтво

німецьких робітників у оперу, і проводили паради, і тд., і казали, що не треба ховати німецьке мистецтво до музеїв та галерей, та до буржуазних салонів, бо мистецтво належить всім. А 1935-го року прийняли закон, який забороняв укладати змішані шлюби між євреями та не-євреями, щоб врятувати арійську кров і німецьке мистецтво перед згубним впливом єврейства. І євреї повинні були носити на лацкані та на спині шестикутну жовту єврейську зірку,

CIVIL MAILS

OPENED BY

MIL/CEI

NEU...
OUVA...
éfe...
ti...
Non...
M...
R-A...
Jacob...
Javau...
id.: Jor...
A.V...
Lambert...
chasseurs...
Lamont...
Léonard...
Mare...
1er carb...
Naves...
Pardon...
Patern...
J.G...
Pider...
Phillip...
Plusou...
grenadi...
Salle...
1er ca...
chasseurs...
bouvent...
Simon...
Spreybr...
Terry...
chasseurs...
Took...
Van Dam...
Van G...
Vinot...
Vincent...
carab...
ans l'arr...
des leg...
Cham...
N...
25...
dans...
n...
determin...
stantar...
ent-sour...
ro i nfor...
A-E...
gent...
sary...
mme off...
gent...
G.L...
Sch...
premier...
fourrier...
cent se...
de li...

at...
nts :...
res, nous...
président...
la Cha...
r a...
riel...
insp...
le de comp...
ars...
ran...
Lódz, dn. 24.6.19

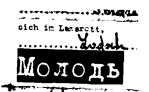
ut...
s except...
nel Eus...
de fort...
divers, cor...
dans la q...
du camp...
ndeur de l'...
Kio...
maior...
gent...
G.L...
Sch...
premier...
fourrier...
cent se...
de li...
insbör...
cs ch...
ro i nfor...
A-E...
gent...
sary...
mme off...
gent...
G.L...
Sch...
premier...
fourrier...
cent se...
de li...
BY

BY
im Lak ret...

і не могли вони заходити до автобусів і до трамваїв, а також прати білизну в німецьких пральнях. А 1938-го року члени німецьких спецслужб розгромили єврейські крамниці і підпалили синагоги, а також познущалися з кожного єврея або вбили, якщо зустріли на вулиці, з метою напустити жах на євреїв і прискорити їхній вихід з Німеччини. А міністр пропаганди потім сказав, що це справедлива помста німецького народу за замах, що його в Парижі скоїв на німецького військового аташе один польський єврей. Цю ніч згодом назвуть Кришталевою, бо 7 200 вітрин єврейських магазинів було побито і на вулицях валялося багато битого скла. А німецька влада оштрафувала євреїв колективним штрафом на суму один мільярд рейхсмарок за те, що вони викликали справедливий гнів німецького народу. А швейцарська влада закликала німців, щоб ті ставили євреям у закордонні паспорти велике друковане J, щоб швейцарські поліціанти вже на кордоні могли розпізнати єврея, який не був схожим на єврея. А в країнах з численною німецькою меншиною, у Польщі та в Чехословаччині, були після війни організовані масові депортації німців, а в Брно німці були змушені носити на рукаві білу пов'язку з великим друкованим N і не мали права користуватись трамваєм і тролейбусом. Швейцарська влада

боялась, що всі німецькі євреї осядуть в Швейцарії й внесуть безлад до етнічного співіснування і національного консенсусу. А за німців вважалися також такі євреї, які перед війною були на посадах місцевого самоврядування зареєстровані як німці або мали німецьке ім'я, а також євреї, в яких хоч і було чеське ім'я, але які не знали чеської, а літера J означала JUDE, жид, тобто єврей, а етнічне співіснування і національний консенсус були стовпами, на яких трималася швейцарська конфедерація.

Після Другої світової війни в демократичних країнах почала набувати важливості молодь, тому що прийшло суспільство споживання, і якщо молодь бачила рекламу на щось молодіжне, вона хотіла від батьків, щоб ті їй це купили. У суспільстві споживання нові покоління дітей виростили в матеріальному достатку і були в них шапки, черевики, кольорові олівці та конструктори, і вони сміялися зі своїх батьків, коли ті їм розповідали, як були змушені ходити до школи босоніж або як ділилися своєю шапкою з братами й сестрами. А коли вони підросли, то почали казати, що суспільство споживання закріпачує людину і що треба вигадати новий світ, у якому ніхто не буде закріпачений. А в шістдесятих роках молоді люди

почали бунтувати проти суспільства споживання, а також проти закріпачування, воєн, расизму тощо.

Спочатку молодь почала бунтувати в Сполучених Штатах, бо американці тоді вели війну у В'єтнамі і досягнули найбільших успіхів у споживацтві, мали ванну і телефон і недолюбували негрів, тоді як молодь казала, що негри збагачують людство. Війна у В'єтнамі була першою телевізійною війною, подібно як Друга світова війна була першою радіовійною в історії, а негри не мали права займа-

to Informo-in.
L'edifico de Amerigo
10076 a 10041
10076 a 10041

Американці

досягнули

найбільших

успіхів

Джерело: [немає]

ти в Америці вищі армійські посади і сідати в автобусах на невизначених місцях, а також заходити в туалети, призначені для білих громадян. У деяких випадках в туалети мали доступ

тільки білі громадяни, тоді як неграм доводилось шукати туалетів деінде, а в інших випадках туалети були розділені на два приміщення, над одним було написано БІЛІ, а над іншим КОЛЬОРОВІ, бо напис НЕГРИ міг негрів образити. А також громадські школи були двох різновидів, окремо для білих й окремо для чорних, а разом з тим і каруселі, гойдалки, пісочниці, лавки в парках, а в деяких містах навіть телефонні будки. Прихильники асиміляційної моделі імміграції казали, що це вияв сегрегації,

лється само собою, і що це є водночас фізично й метафізично. Екзистенціалісти казали, що метафізика в занепаді і що все, мовляв, суб'єктивне, хоча об'єктивність, попри все, існує, і що ми до цього підходимо неправильно, бо понад усе найважливіша інтерсуб'єктивність. Мовляв, суть у тому, щоб все було автентичне, і що історія та її перебіг ґрунтується на філософському питанні, чи може людина спілкуватися автентично, а якщо так, то історія могла би бути наповнена більшим сенсом, ніж до-

Відновлення
трансцендентної
інстанції

тепер, якщо була би відновлена трансцендентна інстанція. А мовознавці казали, що комунікація є лише способом деконструкції і що деконструкцію можна робити різними способами. А старі люди казали, що кепські справи з тим спілкуванням, бо люди вже не здатні поглянути одне одному в очі і відвертають свій погляд, тільки-но зустрінуться з поглядом когось іншого, і що сьогодні люди дивляться в очі вже тільки хіба що сліпим.

Під час Першої світової війни загинуло дев'ять з половиною мільйонів чоловіків і шістьсот тисяч жінок. А шість мільйонів чоловіків і двісті тисяч жінок лишилися каліками до смерті. І сім мільйонів жінок втратило під час війни чоловіка, а дев'ять мільйонів

дітей втратило під час війни батька. Країни були в боргах, і влади друкували гроші, за які не можна було нічого купити, інфляція зростала, а 1923-го року зросла інфляція в Німеччині на 2,3 мільйона відсотків і одне яйце коштувало в середньому 810 більйонів марок, а коли хтось йшов по буханець хліба, то віз із собою гроші на тачці. І багато людей хотіло з ґрунту змінити старий світ і вступали у комуністичні та фашистські партії. А інші згадували передвоєнну Європу і сумували за давніми часами, які стали називати LA BELLE ÉPOQUE, або ж ЗОЛОТИЙ ВІК. Золотий вік був періодом, коли в розвинутих промислових країнах панував добробут і в крамницях з колоніальними товарами продавались екзотичні фрукти й шоколад, і лукум, і люди вважали, що нове століття назавжди розпрощається з бідністю і тяжкою роботою і люди житимуть комфортабельно й гігієнічно, а обов'язкова шкільна наука зробить людину кращою і гуманнішою. У Золотий вік люди до себе ставились чемніше, навіть злочинці були делікатніші і не стріляли у поліціантів, а молоді люди поводились один з одним шанобливо і стримано і не злягалися разом, допоки не були одружені, а якщо й трапилось, що якийсь парубок зґвалтував десь на полі дівку, яка саме поверталася з роботи і та

після цього завагітніла, то вона, як правило, залишала дитя в будинку для сиріт, де про нього дбали за рахунок держави, і якщо який автомобіліст часом переїхав курку, то виходив з автівки і за курку неодмінно платив. Чоловіки зди́мали капелюха і не фіксували своїм поглядом жінок, з якими не збиралися вітатись, а в Англії чоловіки чекали, поки їм жінка не подасть знак, що вона хоче, щоб з нею привітались, а у Франції чоловіки цілували жінкам рукавички, а жінки губили хустинки, які чоловіки потім піднімали і кланяючись повертали жінкам, і жінки не палили, бо це сприймалося б ексцентрично, а чоловіки курили сигарилки і сигари, і люльки, і нюхали тютюн, і погладжували свої бороди. А по неділях люди ходили на богослужіння, а люди з міст їздили залізницею на екскурсії за місто, а дами носили мереживні чепці, а пани носили трьохчвертні картаті штани і гуляли у воді з надувним м'ячем, а сюрреалісти й психоаналітики пізніше казали, що цей м'яч був радше секс-символ. Після війни стало більше позашлюбних дітей, дитячих будинків і будинків для божевільних, але зате почали менше нюхати тютюн, бо це було негігієнічно.

Свідки Єгови вірили, що Христос повернувся на Землю ще наприкінці дев'ятнадцятого століття, але

игоноп дмоп
менше нюхати

він невидимий і тому його можуть побачити тільки вибрані й таємничені. На початку століття вони порахували, що 1914-го року скінчиться язичницький період і почнеться міленіум, в якому віруючі зможуть дійти спасіння, а потім Христос явиться всім. А коли 1914-го року розпочалась Перша світова війна, вони сказали, що це знамення і що на небі відбулася велика битва, і Сатана був скинутий на землю, і це, казали, і є джерело нещастя у двадцятому столітті, це, мовляв, останнє випробування, яке на нас Бог послав, і остання можливість для тих, хто хоче знайти спасіння. Перша світова війна почалася тоді, коли в Сараєві на австрійського ерцгерцога було здійснено замах, в якому взяли участь змовники з таємної організації ЧОРНА РУКА. Змовники прочитали в газеті, кудю ерцгерцог їхатиме до ратуші, де вже староста готував проголошення і канапки, і поставали з обох боків набережної, а в їхніх кишнях були гранати й револьвери, і вони чекали, поки ерцгерцог проїжджатиме повз них. Потім Австрія виголосила війну Сербії, а Німеччина виголосила війну Росії, Франції й Бельгії, і тд. Кінець світу було виголошено спочатку на 1925 рік, але коли він не настав, свідки Єгови сказали, що це не так вже й важливо, важливіше те, хто потрапить у небо. І підрахували вони, що

Міленіум

таких обранців буде 144 000 і будуть вони засідати на небі і керуватимуть перебігом подій на Землі. А ті, що за свого життя прийняли їхнє учення, житимуть на Землі у вічному блаженстві, допоки не настане новий світ. Новий світ мав настати після кінця старого світу, про який всі казали, що він наближається, але при цьому ніхто не наводив жодну конкретну дату. А австрійська поліція, про яку казали, що вона найкраща в світі, затримала п'ять головних змовників і дала їх під суд, який засудив їх на довічне ув'язнення. Змовники відбували покарання у в'язниці в Терезіні, у Чехії, а троє з них померли під час війни, інші ж два після війни стали національними героями, а один з них став професором філософії в белградському університеті і 1937-го року запропонував югославській владі виселити з країни косовських албанців, бо, мовляв, ця етнічна група не належить до Югославської федерації, а коли він 1990-го року помер, то серби позакривали в Косові албанські школи й заборонили албанські газети, і розігнали албанські політичні спілки, а також заснували народну міліцію, метою якої було дати албанцям відчуття, що вони в Югославії небажані гості. Найпростіший спосіб, як це дати албанцям відчуття, були різні терористичні

події Крива комунікація з р-
A. M. Klein und Klaus
Кінець
старого
світу

Das Internationalen der oben
Mittelw. Klein und Klaus
Албанська
етнічна група

Das Internationalen der oben
Mittelw. Klein und Klaus
Албанська
етнічна група

акції, такі як підпалювання будинків, грабування магазинів тощо, і західні влади вирішили, що тут вже йдеться про геноцид, тож розпочали завдавати авіаудари по Сербії, щоб примусити сербську владу до діалогу. Авіаудари по Сербії тривали сімдесят вісім днів, і це був перший міжнародний військовий конфлікт в Європі від 1945-го року, а також перша війна, в якій не загинув жодний вояк на стороні переможця, а військові стратеги казали, що це створює багатообіцяючий прецедент на майбутнє і що в майбутніх війнах вже не буде вмирати ніхто, окрім ворогів.

Прецедент
на майбутнє

Психіатри казали, що Перша світова війна викликала в багатьох людей травми, які до цього часу були сховані в підсвідомому, і тому в двадцятих та тридцятих роках люди стали невротичними, бо не були адаптовані на внутрішній або зовнішній стан, а в шістдесятих роках 25% жінок і 15% чоловіків у Європі були невротичні, а журналісти казали, що це хвороба століття. А в сімдесятих роках підвищилася кількість людей, які хворіли на депресію, а наприкінці століття депресивним був кожний п'ятий мешканець Європи. Соціологи казали, що невроз і депресія відбивають культурні зміни в західному

суспільстві. Мовляв, невроз відбиває суспільство, в якому панує дисципліна, ієрархія та суспільно обумовлені заборони, і що йдеться про патологічно виявлене відчуття провини. А депресія, казали, це патологічний вираз почуття неспроможності й усвідомлення порожнечі. Мовляв, спочатку люди були

невротичні, бо вони хотіли забороненого, але не могли отримати, бо заборонено, та якщо й порушували заборону, почували себе винувати-

ми. Згодом, коли вже можна було робити майже все, люди почали бути депресивними, бо вже не знали, чого вони, власне, хочуть, і ставали новими патологічними суб'єктами, а психіатри казали, що за цей час відбулася цілковита зміна патологічного суб'єкту. А соціологи казали, що депресія, це компенсація за світ, в якому індивідуальна свобода вже не ідеал, до якого ми б мали прямувати, але навпаки, перешкода, яку ми мусимо болісно долати. І що невроз, це тривога з порушування заборон. А дехто хотів шукати в усьому якийсь сенс і страждав від екзистенційної фрустрації. А психологи казали, що пошуки сенсу життя дані потребою витіснити з нього порожнечу і смерть, і що це дозволяє жити більш інтенсивно. А наприкінці вісімдесятих оприлюднила Всесвітня організація охорони

Культурні

Мікро Інформація:

№98 Краща комунікація

ЗМІНИ

в суспільстві

Відбулася

Зміна

паталогічного суб'єкту

люди хотіли знати, як живеться в інших місцях світу, а на Світовій виставці в Парижі 1900-го року розвинені країни виставляли поряд з новими технічними винаходами, новим мистецтвом та новою архітектурою також зразки місцевого населення зі своїх колоній, нубійців, дагомейців, карібів, малайців і канаків. Канаки сиділи на виставці перед бамбуковою хатиною зі шкірою навколо талій і ножами з кременю загострювали кам'яні палиці, хоча ніколи перед цим не тримали в руках ні кременю, ні кам'яних палиць, бо все це були дрібні державні службовці колоніальної адміністрації, яких французький уряд завербував у державних інтересах. А коли Світова виставка закінчилася, Колоніальний музей послав їх у турне Бельгією, Німеччиною й Данією, і канаки писали до директора музею листи і питали, коли вони зможуть повернутися додому і знову працювати на своїх посадах, але відповідь

все не приходила, і одного дня всі канаки втекли з вагона, в якому вони подорожували Німеччиною, повернулися до Франції і сіли по-тай на корабель, про який був по-голос, що він нібито має плити до Нової Каледонії, але корабель, насправді, плыв у Ліван. А коли моряки їх знайшли схованих у трюмі і дізналися, що

різноманітними способами, і дискутували про політику. Шістдесяті роки представляли важливий злам в історії західного суспільства, тому що запанував матеріальний достаток, жінки мали доступ до контрацептивів і молодь стала важливою частиною громадської думки, і згодом навіть старші громадяни почали займатися спортом і вдягатися по-молодіжному, а також злягатися на різні спо-

**Неформальні
думки**

соби й проголошувати непересічні й неформальні думки, а коли хтось не був молодим, принаймні духом, то така особа належала до старого світу. А соціологи казали, що буржуазне суспільство відходить у минуле і що його замінює нова форма суспільства, яку можна означити як підліткову, і казали вони, що це сигналізує радикальний злам у розвитку західного суспільства і що необхідно над цим замислитися. А дехто із філософів казав, що культ молодості є однією з найбільших дурниць в історії людського духа і що це досить симптоматично, що першими його

**Молодість
динамічна**

принесли фашисти й комуністи, а демократичні суспільства, мовляв, були такі дурні, що той культ молодості від фашистів і комуністів перейняли, але інші натомість казали, що так має бути, що молодість, може, й дурна, але зате динамічна, і це, мовляв,

позитивно. Соціологи казали, що бути позитивним, це в західній цивілізації така нова вартість, яка замінює традиційні гуманістичні вартості, що вже не відповідають стану суспільства. Бути позитивним означало, що люди дивитимуться з вірою в майбутнє і займатимуться спортом, і житимуть здоровим і гармонійним способом життя, і регулярно ходитимуть до лікаря, і доживатимуть довгого віку, і старанно працюватимуть, щоб потім на пенсії насолоджуватися життям і вдягатися у молодіжне. І ніхто вже не хотів бути бідним, і всі хотіли холодильник і переносний телевізор, і пса, і kota, і черепаху, й вібратор, і займатися спортом, і ходити на психоаналіз. А католицькі філософи казали, що це все через протестантів, бо для них важливий матеріальний успіх і вони люблять казати «тоді Бог дасть, як сам заробиш», а католики вірять, що «Господь, кого любить, того Він карає». Протестантські філософи натомість казали, що занепад католицької церкви лише доводить те, що католики не вміють крокувати з добою і що ментальності еволюціонують, а пресвітери можуть одружуватися і задовольняти себе статевим шляхом, і в такий спосіб краще розсвіати християнські ідеї у суспільстві, в якому панує нігілізм. А люди в містах почали набувати до своїх осель собак і котів, і черепах, і морських свинок, бо

німе обличчя не зрадить навіть у цьому відчуженому світі. І були в собак і котів свої перукарні й салони краси, і спортзали й центри реабілітації, і морги й цвинтарі та ін. А американські солдати, які повернулися з в'єтнамської війни, склалися на пам'ятник

4 100 американським собакам, які поклали своє життя у В'єтнамі за свободу та демократію. А в розвинених країнах засновувалися ферми, які називались сільськими музеями або

сільськими куточками, і люди з міст їздили сюди подивитися на коня або вівцю, або корову, або курку, тому що сільськогосподарські тварини з міст поступово зникли. Поменшало й інших звірів, таких як борсуків і сичів, жаб і метеликів, і жуків на дорогах, а екологи казали, що це все через забруднене повітря і пестициди та викиди газу і т. ін. А деякі екологи нападали вночі на медичні й фармацевтичні дослідницькі інститути, в яких проводили дослідження на звірах, і випускали на волю мавп, кроликів, хом'яків, псів, змії та жаб. І все більше людей вважало, що звірів треба оберігати, і вони закладали спілки охорони звірів, а інколи вони перевдягалися за ведмедів чи за боривітра і маніфестували на вулицях міст проти мисливців та проти бою биків, а також проти наукових дослідів на звірах, і казали,

що вбивати звірів, це не по-людському. Деякі з них були вегетаріанцями і їли моркву і тд. Мисливці ж казали, що полюючи на звірів вони обє-рїгають традицію, мовляв, традиції відми-рають, а в модерному світі традиції дуже важливі. І з року в рік якийсь мисливець помилко-во замість вєпра вбивав якогось іншого мисливця, а інші мисливці складалися вдові на нову пральну машину або щось подібне, що могло би придатися у господарстві.

**Традиції
відмирають**

Під час Золотого віку в містах ще жили кози і кури та ін., а чоловіки курили сигари і гладили свої боро-ди, а по вулицях їздили електричні трамваї, а також брїчки, візки та омнібуси на кінській тязі. Коней у містах використовували для перевезення ван-тажів, бо вантажівок ще майже не було, а також в армії та в жандармерії. Під час Першої світової війни багато коней загинуло, особливо на східному фронті, де воювали російські, німецькі й австрій-ські кавалерії, а 1916-го року німецькі шпигуни пробралися до стайні румунської армії і помісти-ли у фураж бацили сапу і 3055 румунських коней впало. На західному фронті коней використову-вали головним чином для розвідувальних дозорів і для перевезення гармат й кулеметів, і продуктів,

і дощок для будування траншей, а кавалерійські полки утримувалися в стані бойової готовності, оскільки генерали сподівалися, що коли піхотинці прорвуться через ворожу лінію фронту і знескодять кулеметні гнізда, тоді кавалерія відважно оточить ворога і стане вирішальною силою для результату війни, а 1915-го року винайшли французи для коней спеціальні протигази. Після війни коней у містах і в армії стало менше, а більшість міських стаєнь було скасовано або перебудовано на дитячі садки, оскільки архітектура стаєнь повністю відповідала вимогам дитсадків. Під час Другої світової війни більшість армій зменшила поголів'я коней, окрім Червоної армії, яка утримувала в бойовій готовності вісімсот тисяч коней і чекала на те, коли в німців скінчиться бензин або коли вони загрузнуть у багно. В Німеччині та в інших європейських країнах в цей час вже більшість стаєнь було скасовано, або ж їх використовували за іншим призначенням, а в концтаборі Біркенау стайні були бараками для в'язнів, і до однієї стайні поміщалося 52 коня або від 1000 до 1200 в'язнів.

Захист традицій і повернення до лона природи були в двадцятому столітті важливі, оскільки дозволяли протистояти моральним кризам, які

Стайні було

скасовано

почали траплятися досить часто з тих пір, як в людей з'явилися локомотиви, пароплави й фабрики і вони вже не вміли жити гармонійно, а світ сповнився насиллям, бідною і несправедливістю.

А 1906-го року зібралась група німецьких і австрійських анархістів, які хотіли знайти

**Моральна
криза**

справжнє життя під намулом цивілізації, тому переїхали у Швейцарію і заснували там комуну, яку назвали MONTE VERITÀ, і там вони завдяки натуризму й вегетаріанству наближалися до гармонії з природою, носили довге волосся і танцювали навколо вогнищ, і сповідали ідеї. Поступово зародився рух, до якого приєднувалась молодь з різних країн. Вони були прихильниками нового, абсолютного мистецтва, створюваного в гармонії з природою, мовляв, мистецтво, це не естетична категорія, а біологічна, і що найбільш абсолютним мистецтвом є танець, бо він первісний, і танець може стимулювати виникнення нового соціального порядку, а в тридцятих роках більшість з них пристала до нацистів, тому що нацисти сповідували гармонію з природою і злиття індивіда із землею і з расою і виступали проти євреїв, про яких було прийнято думати, що ті не люблять природу і хочуть забруднити людське мислення і викоринити з нього те, що людині дозволяє жити в гармонії. А один із членів комун став

у Німеччині відомим й респектабельним хореографом, який винайшов танець жестів для німецьких робітників, щоб підвищити продуктивність праці на зброярських фабриках. А 1917-го року написав один німецький солдат у листі до своєї сестри, МЕНІ ЗДАЄТЬСЯ, ЩО Я ДЕНЬ ЗА ДНЕМ ВСЕ БІЛЬШ ПОЗИТИВНИЙ. А 1930-го року один французький лікар виголосив початок ери, яка відбудеться під знаком Водолія і з якої постане нова людина, що зведе світ без війн і насилля. А 1921-го року один шотландський вчитель у Німеччині заснував експериментальну школу, в якій хотів випробовувати нові революційні й антиавторитарні методи і він стверджував, що навчання треба замінити дебатами про різні цікаві речі, тому що традиційне навчання є у своїй суті недемократичне і сприяє розвитку агресії в учнях. Школа була призначена для учнів від п'яти до шістнадцяти років, і якщо вони не хотіли дебатувати, то могли залишитись вдома, або їздити на велосипеді, або будувати з друзями таємну схованку, і саме це було революційним. І все більше людей вірило, що людство входить до нової ери, яку називали НОВИЙ ВІК і яка мала розпочатися в мить входження Сонця до сузір'я Водолія і мала продовжуватись 2 160 років, під час яких мало настати з'єднання правої і лівої мозкових півкуль,

ментальна мутація людства і народження нової духовності. Новий вік мав би бути гармонійним, духовним та інтерактивним, і ніхто нікого вже не буде гнобити, бо людство прийде до нового ступеня пізнання і всі люди стануть духовно і екологічно свідомими. Ті люди, які вірили у Новий вік, казали, що Водолій досить влучно символізує зміну, яка прийде, бо люди спрагли чогось нового і Водолій цю спрагу втамує. Старий світ, казали, був матеріалістичним, механічним і аналітичним, а аналітичний метод розбиває реальність речей, а реальність речей потрібно оцінювати синтетично. Казали, що ніби західна культура навчила людей рахувати дерева в лісі, але що вже ніхто не бачить самого лісу. Люди, що вірили у Новий вік, хотіли повернутися до духовних джерел людської спільноти і злитися з космічною енергією, а також вони вважали, що необхідно переосмислити виховання молоді, бо Новий вік не може себе виявити у повному обсязі, поки люди думатимуть по-старому. Вони казали, що найважливіше з усього гармонія, тому що вона дозволяє мозковим півкулям вільно спілкуватися, а спілкування мозкових півкуль, з іншого боку, дозволить кожній людині досягнути другого берега самого себе.

Люди
спрагли
чогось
нового

Злиття

з енергією

1950-го року папа римський заявив, що теорія еволюції, за якою людина походить від мавп, молюсків, кварків тощо, не суперечить вірі в людину і в ту місію, яку на людину поклав Бог, і що навіть якщо тілесна оболонка й виникла з якоїсь іншої живої матерії, яка була раніше за неї, душу все одно сотворив Бог. І сотворив він її відразу ж після того, як людське тіло набуло остаточної подоби. А інший римський папа 1996-го року заявив, що теорія еволюції радше за все правильна, проте нею, мовляв, не можна пояснити метафізику, і що саме для цього

тут і є релігія. А ще він казав, що наука, зрештою, може відповісти на питання, як з'явилася людина, але тільки Біблія дає відповідь на питання, чому власне вона з'явилася. І що це дозволяє зрозуміти суперечність між фізичним континуумом біологічного виду і онтологічним дисконтинуумом, викликаним появою людини. А ті люди, які не вірили ні в Господа, ні у Новий вік, ні в інопланетян, ані в духовні елементи, і тп., казали, що людина виникла випадково і що світ абсурдний, ба навіть у природу не слід вірити, бо природа збочена і шукати в ній будь-який сенс, це нісенітниця. А інші люди, ті, які вірували у сотворіння світу і в Господа, казали, що теорія еволюції не що інше, як спроба Сатани розбестити людину,

тут і є релігія. А ще він казав, що наука, зрештою, може відповісти на питання, як з'явилася людина, але тільки Біблія дає відповідь на питання, чому власне вона з'явилася. І що це дозволяє зрозуміти суперечність між фізичним континуумом біологічного виду і онтологічним дисконтинуумом, викликаним появою людини. А ті люди, які не вірили ні в Господа, ні у Новий вік, ні в інопланетян, ані в духовні елементи, і тп., казали, що людина виникла випадково і що світ абсурдний, ба навіть у природу не слід вірити, бо природа збочена і шукати в ній будь-який сенс, це нісенітниця. А інші люди, ті, які вірували у сотворіння світу і в Господа, казали, що теорія еволюції не що інше, як спроба Сатани розбестити людину,

з'явилася. І що це дозволяє зрозуміти суперечність між фізичним континуумом біологічного виду і онтологічним дисконтинуумом, викликаним появою людини. А ті люди, які не вірили ні в Господа, ні у Новий вік, ні в інопланетян, ані в духовні елементи, і тп., казали, що людина виникла випадково і що світ абсурдний, ба навіть у природу не слід вірити, бо природа збочена і шукати в ній будь-який сенс, це нісенітниця. А інші люди, ті, які вірували у сотворіння світу і в Господа, казали, що теорія еволюції не що інше, як спроба Сатани розбестити людину,

а папа римський, то слуга диявола, а 1930-го року один баптистський пресвітер виготовив відбиток людської ноги, якому було сто вісімдесят мільйонів років, щоб довести, що людина тут жила вже тоді, коли тут жили динозаври. Еволюціоністи казали, що це скандально, натомість, креаціоністи казали, що скандальним є стверджувати, що людина виникла з мавпи і що теорія еволюції, це суцільний ідеологічний обман, який відбирає в людини те, що для неї найбільш прикметне, а саме, усвідомлення самої себе, волю самовдосконалюватися, працювати тощо. Еволюціоністи казали, що самосвідомість і волю до самовдосконалення можна знайти й у звірів, а комуністи казали, що людина це власне мавпа, яка почала працювати, але деякі еволюціоністи з цим не погоджувались і стверджували, що природа має сенс сама собою, без роботи. Інші ж еволюціоністи стверджували, що праця є важливою і що соціальні науки керуються тими самими законами й механізмами, як і біологія, а надмірна медична опіка та і соціальне страхування та ін. лише сприяє людському неробству і гальмує розвиток людства.

Комуністи казали, що Господь не існує і що існує тільки матерія, і що треба збудувати новий світ, де

пануватиме справедливість для кожного, хто прикладе руку до діла, і що ніхто вже нікому не буде заздрити, бо всі матимуть все і в нікого не буде щось таке, чого б не було також в інших. Але ще перед тим, ніж настане новий світ, старий світ необхідно вирвати з корінням, і люди повинні навчитися мислити по-новому, тому що без нового мислення новий світ не збудувати. І казали вони, що кожна людина повинна вибрати, чи хоче вона стояти на боці прогресу, бо в іншому випадку її змете ураган історії. Комуністи вважали, що Жовтневою революцією історія, власне, закінчилася, бо комунізм є завершенням історичного сенсу людського суспільства, і що це вже тільки питання часу, коли комунізм запанує в усьому світі і в історії не залишиться причин, щоб вона продовжувалась. І казали вони, що комунізм не політичний режим, а історична категорія, а для тих, хто цього не хотів зрозуміти і думав по-старому, для зрадників, егоїстів, заздрісників, диверсантів, алкоголіків та інших, комуністи вигадали особливе місце, яке назвали звалищем історії, бо важливо було знати тих, хто не належить до історії, доки комунізм не переможе в усьому світі. Історики згодом казали, що комунізм відкрив нову небезпеку для людської цивілізації, а саме, зникнення історичної

НОВИЙ
СВІТ

ЛЮДИ ПОВИННІ НАВЧИТИСЯ

МИСЛИТИ ПО-НОВОМУ

пам'яті, оскільки раніше різні диктатури цензурували пам'ять в бібліотеках, музеях тощо, комуністи ж натомість поширили боротьбу з пам'яттю до всіх сфер громадського і особистого життя і зробили з нього правовий принцип, і саме це було оригінальним. А 1917-го року комуністи винайшли революційні трибунали, які судили зрадників і диверсантів, і за півдня такий трибунал був спроможний винести понад триста п'ятдесят смертних вироків, що було б неможливо в суді, який мислив по-старому, а разом з тим комуністи ввели нові, більш модерні способи тортур, які дозволяли отримати від зрадників і диверсантів зізнання та адреси інших зрадників і диверсантів. До найбільш відомих тортур належали ВУШКО, ЛАС-ТІВКА, ПУПСИК, МАНІКЮР і СЛОНИК, який полягав у тому, що диверсанта прив'язували до стільця, а на його голову натягували протигаз, але без кисню, а потім комуністи били диверсанта палицею, і диверсанта дихав все більш уривчасто і швидко непритомнів, а комуністи знімали з нього протигаз, приводили до тями і вимагали від нього зізнання й адреси. Оригінальним було також те, що замість звичайного заперечення якоїсь історичної події комуністи її лишали в історії, але вигадували її зовсім по-новому. І коли диверсанти не хотіли відповідати

Боротьба
з пам'яттю
про яку читати тут

на питання, комуністи на них натравлювали спеціально навчених собак, яких називали НОМЕР ОДИН, НОМЕР ДВА, НОМЕР ТРИ тощо, бо в новому суспільстві все мало свій серійний номер. А з фотографій з різних святкувань, з'їздів і важливих історичних подій поступово усували тих комуністів, які тим часом зрадили батьківщину або зорганізували злочинну змову, або припустилися неправильного мислення, і так на фотографії, на якій спочатку було, скажімо,

Люди
вірили
фотографіям

вісім комуністів, лишалося тільки два або три. Фотографіям в історичних комісіях приділялася чимала увага, бо хоч люди й перестали вірити написаному,

якийсь час вони все ще вірили фотографіям, а комуністи вважали, що фотографії треба пристосувати до бігу історії, аналогічно, як до бігу історії пристосовуються локомотиви, і тд. А 1919-го року вигадали спеціальне психіатричне лікування для диверсантів і дурнів. І диверсантів вони посилали у концтабори, а дурнів у дурки, де їх піддавали спеціальним процедурам, які звалися вимивання мізків. Хворі мізки треба було промити, щоб в них не лишилося нічого старого і щоб у них можна було вкласти нові ідеї.

Під кінець століття у людей в демократичних країнах виникло враження, що демократія і суспільство

Зникнення

Пам'ять

споживання по-своєму також призводять до зникнення пам'яті, і казали вони, що занадто багато інформації створює таку саму небезпеку, як комуністична цензура, і що люди відрізані від своїх традицій, свого коріння тощо, а суспільство споживання неухильно прямує до забуття, тому що воно гедоністичне. Надмірність інформації, мовляв, під кутом зору довгостроковості небезпечніша за комуністичну цензуру, бо викликає не реакцію і волю чинити опір, а тільки втому й байдужість. І що демократичні режими, мовляв, призводять до зникнення геть усіх культурних та історичних референцій і до диктатури уніформізму. Але люди вказували на те, що пам'ять, насправді, це взаємодія між збереженням і скасуванням певної події і що вона вибіркова вже з логіки речей, бо якби вона не була такою, то це вже не була би пам'ять, а душевна хвороба. А інші люди казали, що пам'ять в західній цивілізації не конститутивна, і саме це її вирізняє з-поміж інших цивілізацій, і що для західної цивілізації важливіші за пам'ять універсальні принципи та загальна воля, і це їй, мовляв, і дозволило перейти від гетерономії до автономії, і що демократія не полягає на пам'яті, традиції, і тд., але на угоді між громадою та індивідом, яка сама по собі позбавлена історичної

Пам'ять

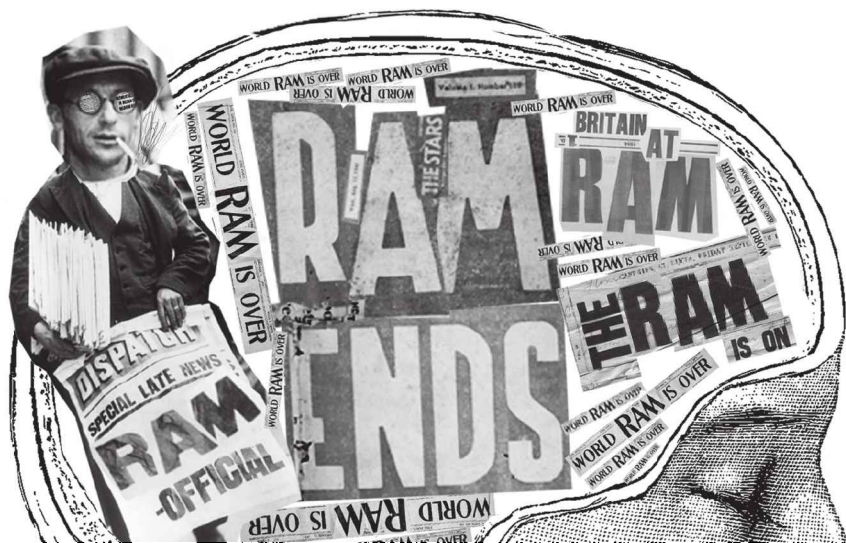
не конститутивна

або антропологічної вартості, але дозволяє керувати суспільними інституціями й регулювати їх. І що для західного суспільства є типовим принцип авангарду, який посилається на майбутнє однаково

в мистецтві, у науці й у політиці, і що ролі пам'яті в західній цивілізації швидше за все відповідає концепція слова пам'ять у комп'ютерів. Програмісти розрізняли два типи пам'яті, ROM і RAM, натомість,

більшість людей, кажучи про пам'ять, мала на увазі RAM, ПАМ'ЯТЬ З ДОВІЛЬНИМ ДОСТУПОМ (Random Access Memory), і люди, які вважали, що демократія і споживацьке суспільство призводять до зникнення пам'яті, казали, що це передвіщує світ без пам'яті, в якому буде все довільне.

А молодь вважала, що потрібно повернутися до джерел мудрості і що індустріальне суспільство та обов'язкова школа змінили ставлення людини до справжнього пізнання. Вони казали, мовляв, те, що колись знала кожна дитина, сьогодні відомо лиш кільком фахівцям, і що раніше діти знали різні трави і вміли ставити пастки на кроликів і плести м'ячі зі свіжої трави, і скрутити цигарку з суничного листа, а також виполоскати рота відваром з кропиви, щоб їм вдома за це не перепало. Старші люди, з іншого боку, казали, що те, що колись знало лише кілька фахівців, тепер знає кожне дитя, наприклад квадратний корінь та ін. Але молоді люди вважали, що квадратний корінь та ін. ні до чого, та їздили до Індії і до Непалу, щоб пізнати східну мудрість і казали, що християнська мораль поневолює і що люди в Європі тільки й вміють, що рахувати дерева, тоді як індуси бачать ліс. І вони не хотіли жити у світі, сповненому насиллям, вбогістю і забрудненим повітрям, натомість вони від'їжджали до безлюдних областей в Америці або в Шотландії, або у Франції і засновували там комуни, і курили гашиш і марихуану, і злягалися і співали співи, і вчили своїх дітей, як жити в гармонії з природою, і захищали традиції, і били у бубни і танцювали навколо

Жити
в гармонії
з природою

вогнищ, і проповідували ідеї. В комуністичних країнах всього цього не дозволялося, і всі повинні були вчитися однаково, і люди не могли подорожувати так, як їм захтілося. У комуністичних країнах бути прогресивним означало, що всі працюють на благо трудового народу і що робітничий клас є найважливішим, оскільки трудовий народ користується в суспільстві природним авторитетом, і всі хотіли бути робітничого походження. В демократичних країнах бути прогресивним радше означало, що було б краще, якби жодних авторитетів взагалі не існувало і щоб люди робили те, що їм заманеться, але щоб вони попри все поводити себе відповідально, бо всі вони були б вільнодумцями і поважали б одне одного. В комуністичних країнах прогресивні письменники писали романи з робітничого середовища, щоб показати, що бути робітником, це найкраще, що може статися з вільнодумною лю-

Між робітниками
панує настрій

диною, або ж про людей, які спершу дивилися на робітничий клас із презирством, але потім зрозуміли,

що між робітниками панує радісний настрій і вони захотіли теж стати робітниками або принаймні трудовою інтелігенцією, щоб допомагати робітникам принаймні своїми новими й відважними ідеями. В демократичних країнах прогресивні письменники

писали про вільнодумних людей, які чинили опір авторитетам і встановленим правилам і які хотіли лишитися вільними навіть ціною того, що в них виникне конфлікт з суспільством. Створювались нові мистецькі спілки, де молоді письменники випробували нові методи писання та експериментальні методи, щоб зобразити абсурдність світу.

Наприкінці століття чоловіки курили на одну третю більше за жінок і ще вони частіше керували автомобілем, а найбільше автівок на одиницю населення було в американців і в німців, греки ж у той час більше курили. Жінки жили довше за чоловіків і скоювали менше самогубств і вимовляли за день у середньому втричі більше слів, ніж чоловіки, а люди в містах їздили на велосипедах і займалися спортом, і зранку бігали по вулицях, щоб освіжити легені. Ранковий біг вигадали американці, які спеціально для бігу купували собі лискучі штанці й черевики з повітряною амортизацією, щоб не змістити хребет, а 1985-го року сто тридцять п'ять американців отримало від бігання інфаркт. Люди під кінець століття хотіли бути молодими й динамічними, але разом з тим лишатися політ- і сексуально коректними, що ж означало, що не можна зваблювати жінок

і хтиво до них усміхатися, і тд., а також розповідати анекдоти про євреїв і німців і про гомосексуалістів. А деякі жінки подавали до суду на своїх керівників, бо ті вели розмови з еротичним підтекстом або пропонували підвезти додому, маючи при цьому непристойний вираз обличчя, а один американський адвокат мусив виплатити 1997-го року своїй секретарці чотири мільйони доларів компенсації за те, що насипав їй у декольте шоколадне драже.

It's Not Normal
Американці
хотіли зсадити
президента *Smith*

А 1998-го року деякі американці хотіли зсадити свого президента, який мав некоректні стосунки з однією стажисткою мацав

її за груди і засовував їй у піхву кубинську сигару, а вона йому робила мінет, коли він, наприклад, розмовляв по телефону із представником уряду, і тд., а американці в той час бомбардували Ірак, а іракці казали, що американці цим хочуть відвести увагу від некоректної поведінки свого президента. Європейці також хотіли бути політкоректними, меншою мірою сексуально коректними, бо зваблювання жінок мало довгу культурну традицію зокрема в латинських країнах, тоді як Америка була радше пуританською. Середній вік громадян в демократичних країнах був вищим, ніж в комуністичних, бо тут люди частіше відвідували лікаря, їли

свіжі овочі тощо, а з іншого боку, в комуністичних країнах громадяни більше курили, бо вони просто не розуміли, навіщо їм жити здоровим способом життя і доживати довшого віку, а найнижчий середній вік був у країнах, що розвивалися, які ще називали країнами третього світу. В розвинених країнах люди наприкінці століття доживали в середньому до 78-ми років, тоді як до найнижчого віку доживали громадяни Сьєрра-Леоне, які в середньому жили 41 рік. А соціологи казали, що за різними показниками найкраще живеться в Канаді та у Франції. А Сполучені Штати були на 18-му місці, а Сьєрра-Леоне на 187-му місці. Люди в містах жили довше, ніж люди в сільській місцевості, і вимовляли в середньому в п'ять разів більше слів. А лікарі казали, що за умови правильного способу життя й оптимальної медичної опіки люди могли б доживати від 110-ти до 130-ти років, а деякі вважали, що прийде день, коли людина буде практично безсмертна і люди вмиратимуть вже тільки від непередбачуваних аварій і самогубств. Психологи ж казали, що коли хтось хоче довгого віку, то не мав би розмірковувати над минулим, а дивитися вперед, у майбутнє, бо роздуми над минулим непродуктивні з погляду довголіття, тоді як майбутнє

Майбутнє
сповнене
збудження

Найкраще живеться

в Канаді

сповнене напруги й збудження й непізнаних величин, і люди можуть собі уявляти, як виглядатиме світ за двадцять чи п'ятдесят років, а психіатри казали, що особисті спогади все одно не відповідають дійсності, і що маніпуляція з дійсністю, це охоронний механізм людської мислі, і якщо в людини забрати можливість маніпулювати з минулим, то вона помиратиме набагато раніше. За Першої світової війни знизився в різних країнах середній вік на 10-12 років, але в робітничих верствах населення середній вік, навпаки, піднявся, оскільки не було безробіття і робітники й робітниці ходили до заводських лікарів і отримували купони на їжу в ресторанах, щоб були в змозі ефективніше допомагати наближенню остаточної перемоги. І багацько людей вимагало, щоб у лікарнях була узаконена евтаназія, а деякі лабораторії пропонували людям помістити їх після смерті у морозильники і залишити там, доки не з'явиться спосіб людину обезсмертнити або доки людину буде можливо клонувати, оскільки до цього часу можна було клонувати тільки покривників, моховаток, циклопів, жаб, овець і корів тощо. Клонування була така техніка, яка дозволяла з клітини створити генетичну копію певного живого організму, і це був один із способів, як досягнути безсмертя.

В світі
запанує мир

Першу світову війну також називали ОСТАННЬОЮ З ОСТАННІХ. На початку війни її так називали всюди, бо всі вважали, що переможуть саме вони і в жодних подальших війнах вже не буде необхідності, бо в світі запанує мир. Після війни ж її так називали тільки в тих країнах, які були на боці переможців, бо люди в цих країнах вважали, що в жодних подальших війнах вже немає необхідності, але в країнах, які програли війну, люди не зовсім поділяли цю думку. Першу світову війну виграли головним чином французи й англійці, а програли її зокрема німці. А Другу світову війну виграли американці й росіяни, і програли її знову ж таки німці, а війну, яка настала після цього і яку називали холодною, бо під час неї не стався жодний безпосередній військовий конфлікт між демократичними й комуністичними країнами і воювалося посередництвом різних третіх країн, виграли американці, а програли головним чином росіяни. А дехто з істориків казав, що війна є закономірним продовженням політичних дій, проте інші історики з цим не погоджувались і казали, що політичні дії навпаки є продовженням війни, і що війна, зрештою, ніколи не закінчується, що вона тільки переминюється й виявляється по-іншому. А 1989-го року в Європі пав комунізм

Війна
ніколи
не закінчується

і багато людей вважало, що це остаточна перемога демократії, бо вона перемогла два найбільш вбивчі режими в людській історії, нацизм і комунізм. І казали, що це доречна нагода для заведення нового світового ладу. Про комунізм казали, що він винен у смерті від дев'яноста до ста мільйонів осіб, але колишні комуністи казали, що, по-перше, можливо, це не зовсім правда, хоча, можливо, й так, а, по-друге, це не рахується, бо комуністи керувалися найкращими намірами. А історики казали, що комунізм занадто свіжий історичний досвід, щоб його можна було узагальнювати як предмет досліджень, і що з плином часу комунізм також стане предметом історичних досліджень і люди підходять до нього об'єктивніше. Перед падінням комунізму Радянський Союз і країни Східної Європи називали СХІДНИЙ ЛЬОДОВИК, бо життя в тих країнах було залякле і нерухоме, наче заморожене, а 1989-го року багато людей у Західній Європі вважало, що східні країни повинні якомога швидше вступити до Євросоюзу, і казали, що це б збагатило європейську ідентичність. А люди, які з надією очікували на двадцять перше століття і вважали, що демократія остаточно перемогла, казали, що тоталітарні режими в майбутньому не зможуть існувати, оскільки тоталітарні режими побудовані на

принципі контролю і затримки інформації, і це вже зараз не є можливим, бо інтернет дозволить людям в усьому світі передавати свої думки й прагнення крізь простір зі швидкістю світла. А на Соловецьких островах, де були великі концтабори, комуністи повибивали всіх чайок, крячків та гагарок, тому що боялися, щоб якийсь в'язень часом не послав чайкою записку за кордон і люди могли би дізнатися про те, що робиться в концтаборах. А в'язні в концтаборах, розташованих вздовж рік Іртиш та Об, що працювали на лісозаготівлі, відрубували собі пальці, прив'язували їх до колод і посилали за водою до великих міст, сподіваючись, що хтось ці пальці зауважить і зрозуміє, що в концтаборах робиться щось погане. Але згодом з'ясувалося, що людям з колишніх комуністичних країн європейська ідентичність цілком байдужа і що люди в Східній Європі мають до європейської історії недовіру. Дехто із західноєвропейських істориків казав, що треба надати людям зі Східної Європи час, оскільки їм бракує відчуття історичної динаміки, бо сорок років комунізму утворило діру безісторичності. Та люди в східних країнах на це дивились по-іншому, вони мали враження, що можуть людям у Західній Європі передати не один цікавий досвід і почували себе самотніми й покинутими. А психоаналітики казали,

що перервана історія, як перерваний статевий акт, і оргазм, мовляв, тут не результат спонтанного акту, але спосіб, як позбавитися від фрустрації.

П'ятидесятники казали, що коли людина багато молиться й медитує, вона може спілкуватися зі Святим духом. П'ятидесятники, які спілкувалися зі Святим духом, розмовляли невідомими і прастарими мовами, вони говорили, наприклад МОКРІ

ГЕРОХОРА ШМЕТХАНА або ХАРІ САГАНАГ ЕНТРОПІХО КЕШЕГЕР або АК'ЯВРЕЧУКО УМСОВ ТАН-БІДОПАН НАВАВОК БОРПЯОМ, а психо-

лінгвісти про п'ятидесятників казали, що ті відтворюють підсвідому метамовну активність, яка наявна в кожній людській свідомості, натомість соціолінгвісти казали, що це реакція на дискредитацію релігійного й політичного дискурсу, яка, у свою чергу, веде до дискредитації мовних конвенцій, до втрати віри у сенс життя й історії і до потреби радикальної зміни, яку виражено саме якоюсь новою або невідомою мовою. Потрібність у новій мові виразно відчувалася відтоді, відколи індустріальний світ витіснив традиційні релігійні й громадські цінності, а деякі люди пропонували створити універсальну мову. Вони казали, що якщо всі люди розмовлятимуть однією мовою, то на

світі запанує мир, і вигадували такі мови. Під час Першої світової війни інколи траплялося, що солдати з числа нацменшин або з країв, де говорили на діалекті, не розуміли ту мову, якою командири віддавали накази, і це призводило до різних непорозумінь та стратегічних ляпсусів. А одному бретонському солдату 1916-го року кулею відірвало палець на руці, і лейтенант його послав до лікаря, але той дійшов висновку, що це непатріотично приходити з таким незначним пораненням і здав вояка під трибунал, який його засудив до розстрілу, бо перекладач, який міг би розтлумачити, що той прийшов за наказом лейтенанта, тим часом отримав відпустку. На зламі дев'ятнадцятого й двадцятого століття виникло двісті сімдесят п'ять універсальних мов, найвідоміша між яких було есперанто, а прихильники есперанто казали, що есперанто, це щось як телеграф, але краще, оскільки дозволяє об'єднати людей ніби невидимим дротом. А 1909-го року рух есперантистів розпався на дві течії, бо до есперантистів себе зараховували як християни, так і антиклерикали й анархісти, і віруючі есперантисти казали, що есперанто може прискорити прихід царства небесного на землю, тоді як антиклерикали й анархісти казали, що есперанто є виявленням

Перекладач
отримав
відпустку

громадської свідомості і першим кроком до всесвітньої революції. Спочатку комуністи дуже пропагували есперанто, але 1937-го року радянська влада звинуватила есперантистів у космополітизмі та заколоті проти радянської влади і п'ять з половиною тисяч есперантистів було засуджено на смерть або

Заколот

есперантистів

Українська Республіка

до примусових робіт в концтаборах. А один радянський лінгвіст прогнозував, що коли

комунізм переможе на всьому світі, тоді новий світ взагалі обійдеться без мови, бо між робітниками настане такий симбіоз, що говорити буде зайвим, і люди поступово зовсім забудуть мову й спілкуватимуться одним лише контактом і силою революційної ідеї.

Люди, які з нетерпінням очікували двадцять перше століття, казали, що усунення контролю над інформацією являє собою зникнення інституціональної влади і останню фазу демократизації, оскільки влада відтепер знаходитиметься в руках кожної окремої особи або групи громадян, споріднених інтересами. І що це виллється у скасування традиційної політики, і що користувачі інтернету, мовляв, представляють новий тип громадянина, якого називали гіпергромадянином. Гіпергромадянин був

перший наднаціональний та цілковито вільний громадянин в історії, і таким громадянином міг стати кожний, хто спромігся перестати думати по-старому і почати думати по-іншому, бо в наступному світовому порядку праця, капітал і сировина вже не відіграватимуть жодної ролі. І що парламентарську демократію замінить гіпергромадська демократія і кожен гіпергромадянин буде рівний іншому гіпергромадянину, і всі житимуть у взаємодіях. А щотижня в середньому вимирала одна мова і 35 000 гектарів лісу. А 96% людей на Землі розмовляло 240-ма мовами, тоді як 4% людей розмовляло 5 821-ю мовою, а 51-ю мовою розмовляла лиш одна людина. А 1996-го року Організація Об'єднаних Націй оголосила програму, яка називалася UNIVERSAL NETWORK LANGUAGE, і багато анархістів вивчало есперанто, а 1910-го року вийшов посібник мовою есперанто про те, як організувати замах на політичних представників. А 1921-го року закликав один французький анархіст есперантистів-пролетарів, щоб вони вийшли із буржуазних есперантських структур і приєдналися до нього і заклали філії. І триста сімдесят мільйонів людей зі 180-ти різних країн мали доступ до інтернету і могли

Informa 2000

2. 1997

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

2000

Рівність між гіпергромадянами

Спілкування

спілкуватися з тими, хто поділяв однакові або подібні інтереси, і долучитися, наприклад, до асоціації швейцарських матерів, котрі радили, як треба спілкуватися з дітьми у підлітковому віці, або до різних громадян, які духовно спілкувалися з інопланетянами і бажали звернутися й до своїх співгромадян, або долучитися до учнів початкових шкіл у Вінніпегу, котрі на екскурсії зі школи знайшли мертву ласицю і написали твір про життя ласиць. А комуністи випрацювали особливу мову, яка звалася ДРЕВНЯ і якою мали тимчасово розмовляти в новому суспільстві, поки не почнуть спілкуватися однією лише силою революційної ідеї. Лінгвісти казали, що древня мова мала на меті схрестити спіл-

2014 Інновації в комунікації

**Когнітивні
структури**

кування у публічній і позапублічній сферах і скасувати в людській свідомості когнітивні мовні структури.

Древня мова виявлялася тим, що її слова вступали до складної системи конотацій, які посилялися на панівні механізми суспільства. Від слів так поступово відбирали їхній первісний зміст і заміняли значенням, яке було ширше рівно настільки, наскільки міцніше промовець був закріплений в політичній ієрархії. І коли один комуніст зустрів іншого комуніста, він казав, наприклад, **ЯК У ВАШОМУ РАЙОНІ ПРОХОДИТЬ ЗБИРАННЯ ВРОЖАЮ?** а той

другий казав МИ ЕНЕРГІЙНО ВЗЯЛИСЯ ЗА ВИРІШЕННЯ ОСТАТОЧНИХ ЗАВДАНЬ або ТОВАРИШІ ЗАПРОПОНУВАЛИ ВНЕСТИ ЗМІНИ НА ПОКРАЩЕННЯ. Спочатку цією мовою говорили головним чином про роботу і про політичні рішення країни, але поступово люди нею навчились говорити про все, про погоду, про відпустку, про телевізійні передачі, або про те, що жінка почала пити і не хоче ходити на батьківські зібрання.

Телеграф під час Першої світової війни використовували головним чином для трансляції таємних депеш і для переймання ворожих депеш, а також для транслявання фальшивих депеш з метою збити ворога спантелику. А під час Другої світової війни англійці винайшли комп'ютери, щоб дешифрувати таємні депеші, а в шістдесятих американці винайшли інтернет, оскільки вони побоювалися, що росіяни зможуть в котрійсь з майбутніх війн затримувати життєво важливу для свободи й демократії інформацію. І триста сімдесят мільйонів людей мали доступ до інтернету і могли вільно й без обмежень ділитися своїми думками й бажаннями. А деякі туристичні агенції пропонували в інтернеті за вигідні ціни віртуальні екскурсії до далеких країн за особистим смаком кожного гіпергромадянина.

Стерма від якісних чоловіків

А жінки могли через інтернет замовити сперму від анонімного донора і деякі лабораторії пропонували сперму від особливо якісних чоловіків, астрофізиків, інженерів, баскетболістів тощо. Жінки могли вибрати сперму за сто п'ятнадцятьма різними критеріями, такими як громадянство, походження, раса, віросповідання, досягнута освіта, особисті преференції й хобі, професія, зріст, вага, група крові, колір волосся, густина волосся, об'єм сім'яників, і тд., і могли вони придбати, наприклад, сперму тридцятишестирічного американського біолога афганського походження, який мав чорне волосся й сині очі, або сперму сорокадворічного авіаційного інженера з Канзасу, баптистського віросповідання і нідерландсько-українського походження, або сперму сімнадцятилітнього талановитого гравця в шахи китайського походження і з малими яйцями. Одна порція сперми, включно

Прогулянки на природі

з оплатою поштових послуг, коштувала в середньому тисячу п'ятдесят американських доларів, і жінки могли в додачу замовити також аудіозапис голосу попереднього власника сперми. Там могло бути записано ВІТАЮ ВАС! СЬОГОДНІ ДІЙСНО ГАРНИЙ ДЕНЬ, ЯК СТВОРЕНИЙ ДЛЯ ПРОГУЛЯНОК НА ПРИРОДІ. СПОДІВАЮСЬ, ВИ БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ МНОЮ. А одна жінка, яка

замовила аудіозапис, хотіла дізнатися, чи не могла б вона отримати знижку на сперму, оскільки донор сперми гаркавив.

З розвитком індустріального суспільства в Європі та в Америці помітно поширився алкоголізм, і багато людей вважало, що алкоголь, це чума для народів і що він стає на перешкоді здоровому розвитку суспільства. Американці вважали, що алкоголізм є типовою хворобою європейського суспільства і що до Сполучених Штатів її завозять головним чином ірландці й італійці. А деякі американці вимагали вжити заходів у цьому питанні і щоб ірландців та італійців перестали пускати до Сполучених Штатів без попереднього психіатричного й соціального обстеження. А 1919-го року американська влада заборонила продаж і вживання алкоголю, а 1921-го року впровадила квоти, які зменшували на 85% кількість ірландських й італійських емігрантів. А 1914-го року американські психіатри домоглися того, щоб алкоголіків прискорено стерилізували в інтересах забезпечення здорового й повноцінного суспільства. Американці пишалися тим, що в Сполучених Штатах можна жити здоровим й повноцінним життям, тоді як в Європі люди курили, пили й дихали забрудненим

повітрям, а в 2000-му році американці скасували в штаті Алабама закон, який забороняв змішані шлюби з неграми. А американські лікарі радили, щоб люди дихали свіжим повітрям, займалися спортом і їздили на велосипедах, тому що це був спосіб, як утриматися в добрій кондиції. На велосипеді мали їздити головним чином американські чоловіки, бо для жінок велосипеда в певному сенсі не годилися, а лікарі казали, що для жінки велосипед це перш за все сексуальний партнер і що тертя сидіння об статеві губи й клітор жінок

it's all about...
Збочені
практики
жінок

збуджує і зводить їх до збочених сексуальних практик. А щоб захистити жінок від збочених практик, вироблялися в один час спеціальні сидіння з виріза-

ною діркою посередині, які, до речі, були досить незручні. Їзда на велосипеді набула популярності у вісімдесятих й дев'яностих роках, тому що люди в розвинених країнах хотіли жити здоровим способом життя, займатися рекреаціями тощо. У бідних країнах люди також їздили на велосипедах, оскільки в них не було грошей на автівку або мотоцикл, а в Сьєрра-Леоне 31% повнолітніх громадян мав свій власний велосипед. У багатих країнах, там, де було багато автівок, носили велосипедисти у містах кисневу маску, щоб захищатися від викидів

газу, які були шкідливі для здоров'я. Викиди газу забруднювали повітря і виділяли в атмосферу вуглекислий газ, який спричиняв тзв. парниковий ефект, який, у свою чергу, був причиною підвищення температури на Землі. Спочатку парниковий ефект був бажаним явищем для того, щоб на Землі могло з'явитися життя й інтелігентні істоти, але відтоді, відколи люди почали жити індустріально, концентрація газів в атмосфері підвищилася. І науковці казали, що це призведе до кліматичних дерегуляцій. А в Німеччині начальники підприємств вимагали від своїх підлеглих, в яких були старі авто, щоб ті не паркувалися перед входом до підприємства, бо це могло б справляти небажане враження, а 1999-го року одного комівояжера звільнили з роботи тому, що в нього було старе й брудне авто, але через свою ледачість він паркував його просто перед входом і навіть не слухався попереджень. У Німеччині люди мили машину дев'ятнадцять разів на рік, а в Англії чотирнадцять разів на рік, а у Франції десять, а в Америці двадцять вісім разів на рік. Автомобілі були важливішими в германських та англосакських країнах, ніж в латинських, де більшу вагу приділяли тому, хто як елегантно вдягнений і чи його краватка й черевки підібрано зі смаком і тд. А 1939-го року німці

видали закон, який забороняв євреям керувати ав-
том, і якщо вони ловили єврея, який сидів за кер-
мом, то його висилали в концентраційний табір.

Аміші були проти інтернету і проти війни і суспіль-
ства споживання, а також проти паління й алкоголю,
і вони не любили електрику і світили гасовими лам-
пами, і жили в колоніях і до міста їздили підводами,
і продавали екологічно чисті продукти й екологічні
млинки для кави, й екологічні плити й гасові лампи,
і свічки і коцюби, й вінчики для збивання білків,
і вони з нетерпінням очікували Апокаліпсису, який

Кров'янка
т. 1. Книга 1. Глава 1. Коментарі. 8. р.

покладе кінець інтернету і війнам і тд. і дозволить їм
додатися до кола вибраних і всістися по правицю
Господню. А свідки Єгови казали, що куріння й ал-
коголь забруднює кров і не хотіли їсти кров'янку
і відмовлялися від переливання крові, бо змішу-
вання крові перечить намірам Господ-
нім, так само, як і кров'янка, алкоголь
або позашлюбний секс. І відмовлялись іти служи-
ти в армію, і стверджували, що вони належать до
царства небесного і не мають жодного відношення
до світських справ, і багато з них загинуло в конц-
таборах у Німеччині й в Радянському Союзі, бо
їхня позиція підривала революційні ідеали і спри-
яла поширенню асоціальних й контрреволюційних

думок у суспільстві. Комуністи створили шістнадцять категорій асоціальних й контрреволюційних елементів і 1919-го року прийняли квоти, які були обов'язковими для всіх адміністративних областей Радянського Союзу. Перша цифра визначала, скільки асоціальних й контрреволюційних елементів необхідно в тій чи іншій області розстріляти, друга вказувала кількість елементів, яких необхідно вислати у концтабори. Радянська влада випрацювала також список критеріїв, за якими громадянам мали виділяти купони на харчові продукти, тзв. класові пайки. Список від початку містив п'ять категорій громадян, але згодом комуністи вирішили, що кількість критеріїв не відбиває сповна соціальний і політичний клімат у суспільстві, тож розширили список на тридцять три категорії. В першій були солдати Червоної армії та політичні комісари, а в останній буржуазна гниль, ледарі, хулігани й попи, громадяни певної національності, які викликали підозру в нелояльності, та інші асоціальні елементи, яких чекали виселення до концтаборів. А коли 1917-го року розпочалася Жовтнева революція, деякі попи казали, що це й є початок Апокаліпсиса, і що людям потрібно готуватися до кінця світу. Апокаліптичні секти набули в двадцятому столітті чималого поширення, а деякі

Апокаліпсис
ГОЛОС ЛІТІ ЗІМНОГО

з них влаштовували колективні самовбивства своїх членів і прихильників, бо це був найнадійніший засіб, як собі забезпечити життя після смерті. А деякі секти будували підземні бункери із власними електростанціями і каналізаціями, щоб їхнім членам було де знайти прихисток у часовому періоді між кінцем світу і Страшним судом. А 1999-го року аміші продали в дванадцять разів більше млинків для кави, свічок, вінчиків для збивання білків і тд., ніж завжди, бо люди боялися, що MILLENIUM BUG виведе з ладу побутові електричні прилади і електрику загалом. Соціологи казали, що страх аварії елек-

stünde sich in Zukunft

Доленосний
момент

тронних систем, яка б вивела з ладу телевізори, мікрохвильові печі й банкомати, впливає з підсвідомого й витісненого міленаризму, а деякі люди вважали, що настає доленосний момент в історії західної цивілізації, який обернеться хаосом, соціальними заворушеннями тощо, і дозволить західному суспільству змести з себе технологічну диктатуру й увійти до нового віку, який буде гармонійним і духовним, і містичним. А влади деяких країн друкували гроші про запас, а в Канаді влада організувала тренувальну евакуацію населення, а в Англії і в Данії громадяни робили склади борошна й цукру у ванних кімнатах, а у Фінляндії аптекарі продали всі запаси йоду, який

радили вживати у випадку ядерної катастрофи, а фіни боялися, що MILLENIUM BUG виведе з ладу системи безпеки на атомних електростанціях в Росії. Соціологи казали, що MILLENIUM BUG входить у логіку соціального уявного модерного періоду і що зло в двадцятому столітті втілювалося в образ чогось інфінітезимального, і люди що вже не бояться великих й складних речей, таких як локомотиви і тд., натомість бояться атомів, вірусів, генів і пріонів. А психоаналітики казали, що MILLENIUM BUG, власне, відіграє у житті суспільства роль батько-вбивства, яке дозволить новому технологічному поколінню стати самостійним й відчутти насолоду й задоволення.

У концтаборі в Бухенвальді над вхідною брамою було написано КОЖНОМУ ЗА ЙОГО ЗАСЛУГИ. Табір Бухенвальд розташовувався на схилах гори Етtersберг і спочатку називався так само. Назва Етtersберг була відома у всій Німеччині, бо в вісімнадцятому й дев'ятнадцятому століттях туди з'їжджалися відомі письменники й філософи, які там ходили на прогулянки й сиділи під дубом і вели дискусії про сенс європейської цивілізації. Концтабір Етtersберг було відкрито 1937-го року, проте за рік культурний відділ нацистської

партії вирішив, що не годиться, щоб ім'я концтабору асоціювалося з культурною спадщиною німецького народу, і звернувся до відповідних урядів, щоб його перейменувати. А між 1937-м і 1945-м роком в Бухенвальді загинуло 50 000 ворогів нацистської Німеччини, а між 1945-м і 1950-м роком в Бухенвальді загинуло 7 000 ворогів Радянського союзу й Німецької демократичної республіки. Табір Бухенвальд був гібридним концтабором, винищувальним і трудовим, в'язням після прибуття татуювали на руку серійний номер. А в перших місяцях війни в'язні отримували поштові листівки із наперед роздрукованим текстом, які вони мали надсилати своїм родичам. На листівках було написано УМОВИ ПРОЖИВАННЯ ТУТ ГАРНІ, МИ ТУТ ПРАЦЮЄМО, СТАВЛЯТЬСЯ ДО НАС ЧЕМНО І ДОБРЕ ПРО НАС ПІКЛЮЮТЬСЯ. Коли родичі отримували таку листівку, і якщо вони скучали по відправникові, то вони добровільно йшли

Листівка
до Пиргоса

до німецьких урядників і там виявляли бажання приєднатися до своїх родичів у такому й такому таборі. А один

грецький в'язень з Бухенвальду послав листівку своєму батькові до Пиргоса, і батько приїхав до нього через три місяці, а син кинувся на нього відразу на пероні і встиг його задушити ще до того, як німці його застрелили.

А ще в концтаборах тривали наукові експерименти. Йшлося, здебільшого, про різні методи стерилізації й кастрації або про тести на стійкість до болю, які проводились зокрема на молодих і міцних в'язнях, яким, наприклад, відрізали шматок ноги або здирали м'ясо з кісток і тп., або це були різні експерименти з близнюками, які дозволяли формулювати нові гіпотези в галузі генетики, про яку між фахівцями багато говорилося. А коли з'являлася людина, яка виглядала як типовий єврей, нацисти їй відрізали голову, препарували її і посилали у німецькі школи, аби кожний маленький школяр міг на перший погляд вирізнити єврея. Євреїв можна було вирізнити за довгим загнутим носом і підступними очима, а ще вони уникали прямого погляду і мали довгі кістяні пальці і часто вони були слабкі й хворобливі, бо природа їх вирвала зі свого лона. У двадцятому столітті медицина зазнала чималого прогресу, а науковці винайшли пеніцилін і обов'язкове щеплення, і переливання крові, і засоби для стимуляції ерекції, і жінки народжували у пологових будинках і отримували фінансову допомогу, і люди вже не вмирали вдома, а тільки в лікарнях, оточені всім тим найкращим, що була спроможна запропонувати сучасна медицина. А голландські лікарі

Євреї мали
загнутий
ніс

пляшки, прокладки, пелюшки, фотоапарати, шприци, а соціологи казали, що суспільство вступило до нової культурної ери одноразових предметів, а розвинені країни багатіли, а безробіття підвищувалось, бо чим менше людей працювало, тим більше вони багатіли. А рекламні агентства вигадували все оригінальніші й кумедніші реклами, а страхові компанії закликали БУДЬТЕ РЕАЛІСТАМИ, ВИМАГАЙТЕ ВІД НАС НЕМОЖЛИВОГО, а виробники автомобілів проголошували ІМАГІНАЦІЯ НАРЕШТІ ПРИЙШЛА ДО ВЛАДИ, а виробники пральних порошків запевняли СИНЯ ЛИШАТИМЕТЬСЯ СІРОЮ, ДОПОКИ ЇЇ ХТОСЬ НЕ ВИГАДАЄ, а в демократичних країнах прийняли такий закон, що президент не може бути у своїй функції більш ніж одну або дві каденції, яка тривала здебільшого чотири чи п'ять років, щоб була забезпечена подача нових непересічних думок і динамічне оновлення суспільства. Філософи казали, що світ дозрів до цивілізації симулякрів і все, що нас оточує, це всього лише копії копій інших копій і тд. А лікарі винайшли спосіб, як робити дітей без статевого акту, вкладанням сперматозоїда до яйцеклітини в інкубаторі. Про дітей, які народилися таким шляхом, казали, що це діти з пробірки, а перше таке дитя прийшло на світ 1978-го року, а лікар, який

Непересічні
ДУМКИ

ОЛИЗНЮКИ

Запасні

вигадав цей метод, пропонував, що варто було б ще в інкубаторі розділити запліднену яйцеклітину, бо це дозволило б продукувати запасних близнюків. Першого близнюка помістили б в материну матку, а другого в морозильник, і близнюк з морозильника міг би пізніше бути донором органів для близнюка з матки, коли той виросте і його органи зносяться.

Роми
вирізнялися
темними очима

Іншими меншовартісними расами були роми й слов'яни. Роми вирізнялися темними очима, обмеженим потенціалом інтелекту, а також вродженою схильністю до крадіжок і вбивств. Слов'яни також визначалися обмеженим потенціалом інтелекту, а окрім цього, ще вродженою схильністю до лакейства й рабства, разом з тим були ліниві й неспроможні зосередитись на найпростіші робочі завдання. Нацисти називали слов'ян UNTERMENSCHEN, і це означало, що вони перебувають на нижчому рівні розвитку, ніж люди, тобто MENSCHEN. А в слов'ян з довгими черепами, у тих, які могли довести свою арійську кров, мали відбирати дітей і давати на виховання до німецьких сімей. Нацисти припускали, що слов'яни з довгими черепами складають у Польщі 12% від населення, на Підкарпатській Русі 25%, в Україні 35%, а в Чехії

Слов'яни з довгими черепами

навіть до 50%. Роми й євреї були LEBENSUNWERT, і це означало, що вони не достойні того, щоб жити, і в концтаборах загинуло півмільйона ромів і три мільйони євреїв, а понад два з половиною мільйони євреїв загинуло в гетто, а також при облавах й масових розстрілах дорогою до концтаборів. А 1941-го року отримали спеціальні військові відділи, тзв. EINSATZGRUPPEN, наказ розстріляти на окупованих територіях якомога більше євреїв, і за півроку їх було розстріляно 800 000. А на милі для німецьких солдатів було друкованими літерами вибито RJF, і деякі історики стверджували, що це скорочено REINES JUDENFETT, чистий єврейський жир, проте інші історики заперечували, мовляв, це скорочено ПРОМИСЛОВИЙ ЦЕНТР ЖИРУ ТА ЗАСОБІВ ГІГІЄНИ. А 1905-го року Німецький інститут з циганського питання видав тзв. ZIGEUNERBUCH, тобто Циганську книгу, у якій психіатри, антропологи й біологи пояснювали, чому роми меншовартісні і як саме вони можуть бути шкідливими для суспільства. А 1922-го року вигадали німці для ромів антропометричне посвідчення, яке мало замінити свідоцтво про народження, а 1939-го року вирішили зібрати всіх ромів у концтаборах і перейти до остаточного рішення, яке тоді називали глобальна евтаназія. А 1941-го року один поляк з довгим черепом створив нову

універсальну мову, тзв. глобаль-герман, а 1936-го року було нацистами створено інститут, який назвали LEBENSBORN, ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ, в якому запліднювали німецьких жінок, що прагли дати батьківщині дитину. До організації належало вісім інститутів запліднення, чотирнадцять пологових будинків і шість дитячих будинків, у яких, окрім дітей німецьких жінок, запліднених відібраними чоловіками з лав SCHUTZSTAFFEL, виховувались також діти слов'ян з довгими черепами, а над входом до інститутів запліднення висіла емблема з криничкою і з сузір'ям Малого Ковша з великою Полярною зіркою, яка символізувала нордичну кров. А в 1944-му році адміністрація концтабору Біркенау отримала наказ відправити до газових камер всіх ромів, які ще там лишалися, і адміністрація табору виголосила понадпланові нічні зміни, які називались ZIEGEUNERNÄCHTE, Циганські ночі. А тим часом з'являлися нові універсальні мови, космолінгво, латінулус, мундіал, косман, комун, нейтрал, сімплімо. А 1985-го року видала Всесвітня єврейська рада заяву, що євреї всебічно співчують ромському народові, проте треба зазначити, що евтаназія ромів не була справжнім геноцидом, бо не проводилася на етнічних принципах, а на підставі соціального євгенізму.

Джерело
ЖИТТЯ

Історики пізніше поділили політичні режими двадцятого століття на три групи, тоталітарні, авторитарні й демократичні. Тоталітарні режими, це були комунізм і нацизм, авторитарними були фашистські й протофашистські диктатури, які після Першої світової війни з'явилися в Італії, Іспанії, Португалії, Болгарії, Греції, Польщі, Румунії, Угорщині, Естонії, Латвії та ін. Комуністи казали, що фашизм і нацизм, це, власне, одне й те саме, хоча більшість істориків з цим не погоджувалась, вони казали, що фашизм за своєю сутністю універсальний і що він спроможний прийнятись будь-де й відразу прилаштуватись до певних культурних й історичних умов, тоді як комунізм і нацизм за своєю сутністю неадаптабельні, оскільки реальність речей в них цілковито підпорядкована ідеології. І саме в цьому полягає їхній тоталітаризм. Тоді як фашизм вміє пристосуватися, може бути як правий, так і лівий, і він, мовляв, призначений для літніх громадян та революційно налаштованої молоді. Першим він обіцяє відновити порядок, тоді як другим обіцяє встановити новий світ, де все буде вічно молоде. Вічно молодий світ поділяли фашисти з комуністами, але в тих не було намірів відновлювати порядок для літніх громадян. І молодь дивилася в майбутнє, і вітер гладив колосся, а за обрієм виходило сонце.

Фашизм універсальний

у майбутнє

А психоаналітики пояснювали те, що більшість німців погодилася з фашизмом, як прояв сексуальної фрустрації і що німці, власне, шукали батька, тоді як віра в комунізм, це радше вияв садомазохізму в його інфантильній стадії.

Комуністи сповідували тезу В ЗДОРОВОМУ ТІЛІ ЗДОРОВИЙ ДУХ і вважали, що психоаналіз є виявом занепаду буржуазного суспільства, де люди змушені компенсувати свої фрустрації і комплекси меншовартості, які в них викликає капіталізм. А 1929-го року Науково-дослідний інститут євгеніки в Ленінграді запропонував вибрати з кола радянських робітників особливо продуктивних осіб і влаштувати центри осіменіння, в яких би вибрані особи запліднювали радянських жінок. Ленінградські євгеніки порахували, що особливо продуктивний робітник зміг би зробити для Радянського союзу до тисячі сто кваліфікованих робітників і зміцнити так здорове ядро майбутнього безкласового суспільства. Для робітників на заводах і в канцеляріях комуністи влаштовували ранкові зарядки і передавали їм по радіо оптимістичні співи, щоб їм краще працювалося, а також влаштовували паради й спартакіади з алегоріями й живими картинами з людських тіл, і казали, що це нове мистецтво, яке черпає з джерела

Мистецтво
належить
всім

народу. А нацисти казали, що мистецтво, це не естетична категорія, а біологічна, і що справжнє мистецтво — це як душа народу і що воно належить всім. А комуністи казали, що мистецтво повинно бути оптимістичним, наче лялечка, з якої народжується метелик, але разом з тим має бути рішучим, наче марш народу назустріч майбутньому. І вони пропагували монументальне мистецтво, яке було видно з великої відстані, скульптури, фрески або великі картини, щоб навіть простий люд міг милуватися мистецтвом. Нацисти казали, що модерне мистецтво занепадницьке і що нове художнє вираження повинно напуватися з джерела народу, а комуністи підозрювали художників, що ті навмисне роблять занепадницьке мистецтво, щоб виразніше відрізнитись від простого люду. Вони стверджували, що треба знайти новий художній вираз і нові, непересічні ідеї, проте згодом непересічні ідеї їм почали здаватись підозрілими, бо тут, насправді, могло йтися про вияв буржуазного мислення, яке видаючи себе за модернізм, чинило опір справжнім революційним новаціям. Потім вони почали підозрювати людей, які носили вуса, або капелюх, або ексцентричне пальто, або тих, хто у кав'ярні щось рисував у блокноті. І вони казали, що справжнє мистецтво повинно

Непересічні ідеї

бути образом нового життя, оптимістичне і разом з тим рішуче, і вони влаштовували зарядки і передавали для робітників співи по радіо.

1918-го року, щоб прискорити перемогу революції і зміцнити диктатуру пролетаріату, комуністи винайшли концтабори, а історики казали, що в радянських концтаборах загинуло від п'ятнадцяти до двадцяти мільйонів людей, а протягом наступних тридцяти п'яти років кожний сьомий громадянин Радянського союзу відбув частину свого життя в концтаборі. А 1916-го року сталася революція в Ірландії. А 1917-го року з російської армії дезертувало понад два мільйони солдатів, які бажали повернутися додому, щоб не прогавити розподіл землі й худоби, що їм обіцяла влада, котра прийшла після падіння царського режиму. А ще Ірландська революція називалася також Революцією поетів, бо три четверті ірландської революційної ради становили поети, які хотіли створити Ірландську республіку і поклалися на те, що англійська армія не матиме достатньо засобів для успішного втручання, оскільки більшість англійських солдатів воювала у Франції й в Бельгії проти німців. Було вкрай важливо зміцнити диктатуру пролетаріату, бо, окрім буржуазії, комуністам доводилось воювати також

з робітниками в містах і з селянами в сільській місцевості, які уявляли революцію по-іншому і бунтували, і страйкували, і не хотіли виконувати революційні завдання. А в селян, які не хотіли виконувати революційні завдання, комуністи відбирали врожай, корів, курей, тощо, а тих селян, які вдавалися до ворожих вчинків проти радянської влади, ходили, наприклад, по ночах на колгоспні поля і крали колоски або не хотіли здавати корів або курей, тих висилали до концтаборів або розстрілювали. Згодом комуністи дійшли висновку, що найефективніше зламають ворожий опір селян в аграрних областях України, на Північному Кавказі або в Казахстані тоді, коли влаштують голодомор. І зупинили вони залізничний транспорт, і заблокували шляхи постачання, і позачиняли магазини, й заборонили базари тощо, і шість мільйонів людей померло з голоду. А деякі люди переховували трупи своїх родичів і продавали їх на чорному ринку або сусідам і за виторгувані гроші купували м'ясо з інших трупів, оскільки не хотіли їсти м'ясо тих, про кого вони, скажімо, мали гарні спогади. І з костей варили бульйон, а з печінки робили начинку для пиріжків. А один селянин розташувався поблизу масового захоронення, що було біля села Богословка,

і варив там собі м'ясо з трупів, але комуністи його зловили і розстріляли в науку іншим. Від початку були два різновиди концтаборів, трудові та спеціальні, у перших прищеплювали навички свідомої праці алкоголікам, хуліганам, дармоїдам і тим, хто не відпрацював мінімальну кількість змін або покинув своє робоче місце, не переконавшись у тому, чи він виконав свій денний революційний план, а в других працювали небезпечні особи сумнівної репутації, члени інших політичних партій, робітники, яких підловили при страйку, підозрілі держслужбовці, буржуазна гниль, диверсанти, душевнохворі, анархісти, поміщики й викрадачі картоплі, й революційні комісари, які не вислали до табору достатню кількість контрреволюціонерів. А 1922-го року трудові табори було скасовано і залишилися тільки спеціальні, і всі разом працювали на благо всіх. А 1923-го року до концтабору в Муромі послали двох хуліганів за те, що вони насміхалися з робітників, які поверталися з роботи, і одного токаря, який тричі поспіль спізнився на роботу, і цей токарь якось однієї ночі забив на смерть обидвох хуліганів дошкою з нар за те, що вони розповідали антирадянські анекдоти, а токарь боявся, що хтось на нього донесе, що він слухає антирадянські анекдоти, і комуністи його розстріляють.

А після Другої світової війни у концтабори посилали радянських військовополонених, які поверталися додому, їх підозрювали в нестачі бойового духу і в схильності до індивідуалізму. До Радянського союзу повернулось приблизно 2 270 000 військовополонених і в концтаборах вони відбули в середньому по десять років, якщо не померли з виснаження організму або від хвороб і епідемій. Найчастішою причиною смерті в концтаборі були відмороження і гангрена, оскільки люди боялися, що їм хтось вночі вкраде черевики, і спали у взутті.

Історики казали, що оголошення мобілізації 1914-го року відповідало суспільним настроям в Німеччині, Австрії, Сербії, Франції, Італії і тд., і що Перша світова, можливо, була єдиною справді національною й вітчизняною війною в історії людства. І коли солдати крокували містом до вокзалу, сходились люди і вигукували патріотичні гасла і застромлювали солдатам до дул гвинтівок гвоздики, а оркестр бадьоро вигравав. А в Англії, де 1914-го року не було обов'язкової військової служби, зареєструвалось понад півтора мільйона добровольців. І крокуючи на вокзал, тішились, що війна в них відродить ті якості, які модерний світ відтіснив на

другий план, а саме, любов до батьківщини, відвагу, самопожертву. Проте разом з тим, як продовжувалась війна, більшала кількість бомб і барикад, і корости, і щурів, солдати були все менш впевнені у тому, за що вони, власне, воюють, і почували себе покинутими і нелюбленими. І так вони стріляли по щурах, робили попільнички і ножем на них вирізали написи ХАЙ ЖИВЕ КОМПАНІЯ №25, НА ПАМ'ЯТЬ З ВІЙНИ, НА ЗДОРОВ'Я! та НІКОЛИ БІЛЬШЕ! У Франції та в Англії після Першої світової війни було багато пацифістів і громадська думка була миролюбна, а німці тим часом шили форми й виготовляли танки

Німці шили форми

й літаки. А в Іспанії розпочалася громадянська війна, в якій фашисти воювали проти комуністів, а комуністи воювали

проти анархістів, щоб зміцнити революцію, тоді як анархісти хотіли, щоб революція була перманентна, а фашисти хотіли, щоб вона була національна. А пацифісти казали, що мир це найбільша вартість, але нацисти вважали, що найбільша вартість це перемога, і велич людської долі полягає в боротьбі між добром і злом, а комуністи вважали, що треба прискорити перемогу комунізму, а в Іспанії почалася громадянська війна, а німці поступово напали на Польщу, Данію, Норвегію, Голландію, Бельгію і Францію, а росіяни напали на Польщу, Естонію,

Латвію, Литву, Фінляндію і Румунію, і стало все дедалі очевиднішим, що розпочалася Друга світова війна.

Деяким історикам більше подобалася Друга світова війна, ніж Перша. Вони казали, що Перша була національна й вітчизняна, тоді як Друга була цивілізаційною. А в Першій світовій війні люди воювали за вузькочолі концепції, які вже належали минулому, тоді як у Другій світовій вони захищали ідею людини. Після Другої світової війни люди вже не ставали пацифістами, навпаки, думали про те, коли ж дійде до Третьої світової війни між демократичними й комуністичними країнами. І всюди ходили шпигуни й випитували. А в міністерствах освіти все думали, як допомогти забезпечити остаточну перемогу. І науковці винаходили нову зброю і бойові газу, і атомні бомби і боєголовки, і носії і бомби з парашутами, і електромагнітні пертурбації, нейронні промені, макромолекулярні цитотоксини. А ще вигадувались нові слова й словосполучення для позначення нових винаходів і наукових відкриттів і нових суспільних явищ і теорій, такі як ТЕОРІЯ ВІДНОСНОСТІ і ЧОРНА ДІРА і ПСИХОАНАЛІЗ і ТЕЛЕБАЧЕННЯ і ЮГОСЛАВІЯ і ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСЬКОСТІ і РАДІО і МОДЕМ і ДАДАЇЗМ і СОЦІОГЕНЕТИКА

і ПОСТМОДЕРНІЗМ і ГЕНОЦИД і БІОЕТИКА і ЄВГЕНІКА і ТРАНСГЕНЕТИЗМ і КУБІЗМ і ЕКСОБІОЛОГІЯ і АТОМНА ДЕЗІНТЕГРАЦІЯ і МІЖЛЮДСЬКІ СТОСУНКИ тощо.

Дехто з філософів казав, що світовий лад відповідає механізмам дискурсу, в якого є свої змінні і разом з тим наперед дані знаки, і що хоча класифікація знаків й не дає якогось великого сенсу і все це тільки гра і збіг обставин, і анархія, і процес деконструкції, й інтертекст, проте знак сам по собі є, власне, носієм значення, хоча ми й не знаємо, якого саме. Але інші філософи казали, що знакам, з яких побудовано дискурс і світ, бракує значення,

**Все це
лиш фікція**

і що зі зникненням значення зникає суб'єкт і сама реальність, а історія, мовляв, не що інше, як безперервний і безформний рух, який нічого не виражає, і що все це лиш фікція і симуляція. І що занепад гуманізму логічний, бо гуманізм зайшов у глухий кут саме тому, що він домігся свого і домігся тих вартостей, які йому притаманні, тобто свободи, індивідуалізму, плюралізму, транспарентності та ін. І що гуманісти тепер розгрібають те, що самі наварили, індивідуалістичний, інтерактивний, позитивний, транслюцидний, оперативний світ, який зникає у своїй власній симуляції

і остаточним рішенням якого є заміна реальності гіперреальністю. А деякі математики стверджували, що реальність є ілюзією і що насправді тут ідеться про математичну конструкцію в людському мозку, який інтерпретує частоти з іншого виміру, і цей вимір трансцендентує простір і час, і що мозок є голограмою, яка відбиває всесвіт, який, у свою чергу, є також голограмою. А 1993-го року одна літня пані, яка була переконаною нацисткою, заповіла свій мозок одній лабораторії в Копенгагені, щоб ті образи, які в ньому зберігалися, були показані її онукам, бо вона їм ніколи не вміла розповісти про своє життя.

А 1907-го року перелетів один француз на літаку з мотором через Ла-Манш, а 1910-го року перелетів один перуанець на літаку з мотором через Альпи, а 1911-го року італійці використали літак з мотором у війні проти Туреччини, а 1914-го року конструктори винайшли, куди можна помістити кулемет, щоб літаки могли стріляти один по одному, а 1915-го року вигадали, як з літаків скидати бомби, а 1945-го року американці винайшли атомну бомбу, яку скинули на місто під назвою Хіросіма. Літак називався ENGOLA GAY, а пілот згодом пояснив журналістам, що назвав його так на честь своєї

ірландської бабці, в якій було таке веселе ім'я. Вибух змів більшість будинків у радіусі трьох кілометрів, а на небі витворилася димова хмара, яка нагадувала гриб. А в місцевій школі влаштували пункт першої допомоги для поранених, і школярі, які вціліли, вибирали паличками черви з ран пацієнтів і возили їх тачками до крематорію після того, як пацієнти вмирали. Інші ж люди вмирали протягом наступних місяців від хвороб, які називалися атомними хворобами, а саме від лейкемії, астенії тощо. Люди, які вижили після вибуху й після атомних захворювань, наводили страх на решту населення, оскільки виглядали як прокажені і поводили себе як несповна розуму. Багато людей згодом прийшло до висновку, що це було з боку американців занадто жорстоко, скидати атомну бомбу насамкінець війни, проте військові стратеги каза-

Реальні

умови

ли, що якщо б це не були американці, так її був би скинув хтось інший, бо принаймні один раз це треба було випробувати в реальних умовах, щоб у світі настала рівновага терору, яка б гарантувала, аби не розпочалася Третя світова війна. А 1944-го року вигадали американці ляльку завбільшки з людину, яку назвали РУПЕРТ. Руперт був вдягнений як парашутист і наповнений гранатами та іншою вибухівкою, і американці його

скидали з літаків за лінію фронту, а коли німці або партизани побачили, як він спускається на землю, вони збігались до нього, і коли Руперт торкався землі, він вибухав і вбивав всіх тих, хто був поряд. А 1918-го року німці вигадали гармату, яка називалася ТОВСТА БЕРТА і стріляла на відстань 128 кілометрів, а 1944-го року вигадали балістичну ракету VERGELTUNGSWAFFE, яка досягала швидкості 5 800 км за годину і повинна була забезпечити для Німеччини остаточну перемогу. А 1947-го року американці винайшли надзвуковий літак, а 1957-го року росіяни винайшли штучний супутник і 1961-го року запустили до космосу першу людину, а 1969-го року американці запустили трьох космонавтів на Місяць, і коли перший космонавт зійшов по трапу на місячну поверхню, він сказав історичне речення ЦЕ МАЛЕНЬКИЙ КРОК ДЛЯ ЛЮДИНИ, АЛЕ ВЕЛИЧЕЗНИЙ СТИБОК ДЛЯ ЛЮДСТВА. Головним інженером американської космічної програми був колишній полковник відділів особливого призначення німецької армії SCHUTZSTAFFELN, той, що 1944-го року винайшов VERGELTUNGSWAFFE. Пізніше велися суперечки про те, чи вигадав космонавт це історичне речення сам, а чи його для космонавта написав спеціаліст зі зв'язків з широкою громадськістю. Балістичні ракети VERGELTUNGSWAFFE

виготовляли в концтаборі в Дорі і 528 мільйонів телевізійних глядачів стежило за посадкою на Місяць у прямому ефірі, а політики разом із спеціалістами зі зв'язків з громадськістю стверджували, що це важливий крок для світової комунікації і для досягнення більш вартісних міжлюдських стосунків.

Під час Другої світової війни фізики дійшли до переоцінки теорії відносності, а математики винайшли теорію інформації, яка була новаторською в тому, що лишала осторонь проблематику семантичних полів і розглядала інформацію як щось не пов'язане зі значенням. А дехто з математиків і астрофізиків казав, що інформація є одним з конститутивних елементів всесвіту і що організація космосу, це ні що інше, як результат конверсійної реляції між енергією та інформацією з одного боку та інформацією і матерією з іншого. Філософи казали, що інформація, це поняття зі сфери філософії і що річ полягає в тому, як вкласти буття у форму, оскільки якийсь зміст знайдеться завжди, проте зміст сам по собі не дає жодного сенсу, окрім руху, який до нього включено і який може відбуватись одночасно і поза формою, і ставили питання, чи брак значення в інформації якимось чином не пов'язаний з браком

закомплексовані, а чехи були боягузами, а поляки постійно п'яними, а італійці галасливими, а болгари відсталими, а іспанці понурими, а угорці зарозумілими. А скульптори й каменярі раділи, що в них так багато замовлень. І було у французів SAVOIR VIVRE, а в англійців відчуття FAIR PLAY. А під час визначних річниць діти влаштовували біля пам'ятників почесну варту, виражаючи цим, що свідчення про війну залишається вічно живим і що люди повинні над ним замислюватись. Антропологи стверджували, що пам'ятники більше надаються до замислення, ніж музеї чи архіви, оскільки апелюють радше до пам'яті, ніж до історії, і що пам'ять має здатність оживляти, тоді як історія віднімає в живого минулого легітимність тим, що надає йому застиглості в часі. А історики стверджували, що пам'ятники до-

на) сіл ь запітелі

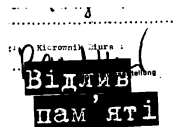
дод. (адіт. к. с. б.)

Організація

пам'яті

зволяють класифікувати спогади суспільства й організувати колективну пам'ять і загалом воювати проти забуття, а головним чином проти специфічного забуття, а це власне спосіб, як разом з тим створювати інші форми забуття, а філософи казали, що навіть забуття може бути структуральним. Пам'ятники будувалися на різних місцях, у публічному просторі, у вільній природі, обабіч доріг або в місцях бойових дій, і антропологи казали, що розміщення пам'ятників

у різних місцях призвело в двадцятому столітті до реорганізації символічного простору, і що організація простору створює в суспільстві основу для індивідуальної й колективної тотожності, і разом з тим є як світською інституцією, так й інтелектуальною моделлю, себто також першою умовою всієї історії. Людям, які затримувались біля пам'ятників, здавалось, що вони в певному сенсі поділяють участь солдатів і партизанів і в'язнів з концтаборів, їхнє життя і їхню смерть, і дехто з істориків казав, що пам'ятники, як мушлі на березі моря у часі, коли настає відлив моря і пам'яті, або як перерубані дощові черви, в яких ще борсаються рештки життя, яке проте вже не справжнє, а радше символічне. А одна молода єврейка вижила під час війни тільки завдяки тому, що на пероні в Штрутгофі грала на скрипці арію з Веселої вдови. А чоловікам і жінкам стригли голови і роздавали їм квитки і казали, що їх буде треба пред'явити на касі в лазнях. А 1917-го року один італійський солдат писав у листі до своєї сестри МЕНІ ЗДАЄТЬСЯ, ЩО Я ДЕНЬ ЗА ДНЕМ СТАЮ ВСЕ БІЛЬШ ПОЗИТИВНИМ. А в країнах, які були окуповані Німеччиною, люди після війни влаштували полювання на колаборантів, зрадників батьківщини тощо, і стригли волосся тим жінкам, які

спали з німцями, а один в'язень повернувся додому з концтабору з оголеною головою і пішов на танці з подругою своєї сестри, якій місцеві громадяни постригли волосся, бо вона спала з німецькими окупантами, і вони танцювали разом, і їхні голови спиралися одна на одну, а іншим людям це видавалося недоречним, ба навіть огидним. Іспанці танцювали фламенко, а роми кидали темні погляди, а росіяни були зарозумілі, а шведи прагматичні, а євреї помірковані, а французи безтурботні, а англійці пихаті, а португальці відсталі. Проте з розвитком суспільства споживання і засобів комунікації життя людей у всій Європі ставало поступово однаковим, а деякі соціологи й історики вважали, що мислення в категоріях нації вже себе пережило, казали, на томість, що найвиразнішою рисою розвинутого західного суспільства є космополітизм, і що, власне, не існує нічого такого, як німці, румуни або шведи, що це тільки самопроекції до суспільних стереотипів й упереджень. Проте інші соціологи з цим не погоджувались і казали, що з розвитком суспільства споживання і засобів комунікації люди поступово втратили більшість орієнтирів, і національна спільнота, мовляв, стала важливішою, ніж будь-коли досі. І що стереотипи необхідні для збереження колективної й історичної пам'яті, без якої західна

Самопроєкції

цивілізація втратила б свою культурну єдність, оскільки єдність не може не бути гетерогенною. І що колективна пам'ять, це мовляв, компромісна взаємодія між минулим і теперішнім, а перевага стереотипів й упереджень полягає в тому, що вони старішають повільніше за історію і технічні новини і тп., і що представляють останню, а разом з тим найбільш активну галузь, в якій зберігається соціальна ідентичність. Етнологи й антропологи казали, що історичність може мати подвійну подобу, одна з яких притаманна спільнотам, які хочуть залишатися в своєму символічному бутті, тоді як друга є властива спільнотам, які з історії беруть дієвість й енергію. І західне суспільство, мовляв, традиційно належить до другої групи, проте в сучасності, можливо, переходить до першої. А філософи казали, що прискорення історії, яке відбувалося в двадцятому столітті, призводить до байдужості до історії й до зникнення історичності в її традиційній формі, і що для того, щоб тут з'явилася якась інша форма історичності, необхідно історію сповільнити, а деякі з них вимагали, щоб у Декларації прав людини було закріплено право людського часу. Ідея на зведення пам'ятників для солдат, щоб про них не забували, виникла під час війни, коли старости прийшли до висновку,

Соціальна
ідентичність

що списки загиблих воїнів, які вивішувалися на ратушах, занадто адміністративні й сухі і не дуже символічні. Після війни пам'ятники зводили як в країнах-переможницях, так і в переможених країнах, а в країнах-переможницях пам'ятники прославляли головним чином перемогу й самовідданість, тоді як в переможених країнах здебільшого самовідданість і відвагу. А 1989-го року вигадав один американський політолог теорію про кінець історії, за якою історія, власне, скінчилася, оскільки модерний світ і нові засоби комунікації дозволять людям жити в добробуті, а загальний добробут, це запорука демократії, а не навпаки, як вважали просвітяни й гуманісти. А громадянин, це, власне, споживач, а споживач є водночас також громадянином, а всі форми суспільства розвиваються в напрямі ліберальної демократії, а ліберальна демократія, у свою чергу, приведе до зникнення всіх авторитарних форм влади і до політичної та економічної свободи й рівності і до нового віку в людській історії, який проте вже не буде історичним. Але багато людей не були з цією теорією ознайомлені, тож, ніби й нічого не трапилося, далі творили історію.

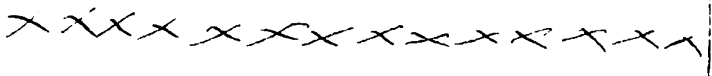

Фікція реальності, чи реальність фікції?

«Деякі філософи казали, що світовий лад відповідає механізмам дискурсу, в якого є свої змінні і разом з тим наперед дані знаки, і що хоча класифікація знаків й не дає якогось великого сенсу (...), проте знак сам по собі є, власне, носієм значення, хоча ми й не знаємо, якого саме». (С. 146)

«А деякі математики стверджували, що реальність є ілюзією і що насправді тут ідеться про математичну конструкцію в людському мозку, який інтерпретує частоти з іншого виміру, і цей вимір трансцендентує простір і час». (С. 147)

«А в повітрі літали дирижаблі й аероплани, і коні їх страшенно лякалися». (С. 8)

Життєздатність експериментальної прози, яка вже понад дев'яносто років чинить успішний опір систематично виголошуваній смерті літератури, евентуально «колапсу жанру» і загальній «кризі писання», підтверджує те, що письменник й далі залишається господарем над своїм творінням і що вибір нетрадиційної оптики й форми є можливим, а не дійде до порушення того, що нібито властиве традиційно трактованій літературі: «моральна температура» часу і суспільства.

Текст Патрика Оуржедніка, який балансує на межі художньої літератури й есеїстики, представляє провокативну спробу в однорідній, проте виразно гетерогенній формі (оскільки «єдність не може не бути гетерогенною», с. 155) поєднати елементи модернізму й постмодернізму. Інакше кажучи, спробу виразити переживання світу без Бога в асамбляжі, складеному з фіктивних епізодів, документальних елементів, історичних дат, розмірковувань і парафраз. Або, ще по-іншому й коротше кажучи, виразити основну тему модернізму за допомогою постмодерних засобів – і ось воно, ХХ століття, немов на долоні.

Тенденція до суб'єктивістського сприйняття часу та історії, до фрагментації й рекомпозиції хронологічних подій за неісторичними критеріями, конотаціями й асоціаціями, виявила себе під впливом глибинної психології ще в модерністській прозі початку ХХ століття. Йшлося про засіб вираження буття й тривання в індивідуальній думці – підхід, який уможливив катарсис для перших технологічних поколінь письменників. Дивлячись з цієї перспективи, модерністська мова по суті класицистична, гуманістична. Навпаки, дисконтинуальність, еліпсис, деконструкція традиційних наративістичних складових та дійових осіб, позбавлення однозначності перспективи оповідача і знеособлення авторського суб'єкта – це все атрибути лише другої половини століття. Стереотипи й трюїзми, політичні й рекламні гасла, всюдисущі мовні кліше (які Оуржеднік майстерно використав ще у своїй попередній прозі «Рік двадцять чотири») сигналізують про збільшення прірви між традиційними суспільними цінностями і технологічно-споживацько-ідеологічним дискурсом, властивим західному суспільству останніх тридцяти або сорока років. Модернізм ґрунтувався на уявленні,

що естетика може в суспільному дискурсі замінити мораль (яка в ній так чи інакше міститься); постмодернізм, натомість, стоїть на засаді, що мораль естетиці не властива, ба навіть небажана для неї. Бог помер, але в людини (попри це) є душа, каже модернізм; Бог помер, а отже людині не потрібна душа, каже постмодернізм – треба знайти щось інше. Що саме – це поки що лишається загадкою, і тим це цікавіше.

Можна цілком слушно передбачати, що на початку ідеї написання «Року двадцять чотири» стояло питання, чи можливо взагалі вловити атмосферу часу на якомога меншому просторі і не вдаватися до реалістичних жанрів, як-от історичний роман або мемуари в класичному розумінні. На початку ідеї «Європеани» вочевидь стояло те саме питання. В обидвох текстах знаходимо авторський сенс для персифляжу, обидва тексти написано тим самим містифікаторсько-наївним тоном. Проте на цьому всі подібності закінчуються: «Рік двадцять чотири» описує вакуум 70-их і 80-их років у Чехословаччині часів т. зв. нормалізації¹ (і автор повинен був шукати спосіб, як цей вакуум заповнити), в «Європеані» йдеться про осягнення всієї бурхливості двадцятого століття (і автор був змушений максимально редукувати всі історичні і суспільні події). «Рік двадцять чотири» – це репортаж про одну конкретну спільноту в певному історичному періоді; «Європеана» ж, це похмуре судження про все людство, незважаючи на іронічний відступ, поданий як опус людини без ілюзій про світ без трансцендентності. Можливо, якщо б комунізм доби нормалізації тривав до сьогодні, то у «Році двадцять чотири» ми б знайшли більше скепсису, ніж його там зараз є – проте, епоха т. зв. нормалізації (на щастя), скінчилася, тоді як двадцяте століття, здається, (на жаль) якийсь час іще триватиме. І головне: «Рік двадцять чотири» являє собою один голос, хай хоч як його задумано як колективний, або ж як голос покоління. В «Європеа-

¹ Офіційна назва для посилення суворості комуністичного режиму в Чехословаччині після придушення т. зв. Празької весни в 1968-му році, включно із партійними чистками, політичними репресіями, переслідуванням інакомислення, цензурою та ін. (*примітка перекладача*).

ні» оповідач зникає або, точніше, бавиться з читачем у піжмурки; лиш дуже рідко тут прозвучить суб'єкт оповідача, і ця рідкість, ця вельми дискретна й контрольована «відкритість» емоцій додає тим пасажам виняткової інтенсивності.

Постмодерна естетика Оуржедніка служить інтересам гуманістичного свідчення про людину і про людство у XX столітті, у столітті, сповненому очікувань, проте найбільш вбивчому в людській історії. Тим, кому авторське перелічування загиблих солдатів на кілометри здаватиметься цинічним, а його опис людських страждань не дуже гуманістичним, нагадаємо, що головним завданням гуманізму є окреслення негуманності. У цьому контексті на думку спадає поняття, яким часто оперують у модерній та постмодерній літературі, а саме – розчарування. Різниця лиш у тім, що у випадку Оуржедніка маємо відчуття, що йдеться про щось не-особисте, над-особисте, про розчарування самої епохи, про активне саморозчарування західного суспільства.

Циклічність мотивів, фрагментаризація тексту: обрана форма сама собою утворює «коротку історію двадцятого століття». Саме до неї в'яжуться теми, які були для минулого століття, такого, яким його бачить автор, найбільш характеристичні: саєнтизм, комунізм, нацизм, прихід суспільства споживання, емансипація жінок, технологічна революція, зміни суспільного дискурсу тощо.

Поєднання белетристичних елементів з есеїстикою як розвідки про питання історії, культури і філософії призводить до двозначності, яка постійно штовхає читача до пастки. Якщо ми вирішимо читати текст як фікцію, до чого нас зваблює тон оповідача, робота з асоціаціями і конотаціями, анекдотичні епізоди й англійський гумор маргіналій (а їх рівно двісті, тобто по дві на рік, від «Албанська етнічна група», «Англіїці винайшли танк», «Arbeit macht frei» до «Як і чому з'явилася людина» і «Яким чином оптимізувати людину»), то зазначимо поряд із згаданими елементами зокрема й авторські парафрази всього панопліуму соціальних і точних наук, зібраних немов до гігантської універсальної енциклопедії а ля життєвий витвір комічно-абсурдних героїв Флобера, Буварда і Пекушета. Але зародки історій, цитати

й парафрази чергуються з лейтмотивом жахів Першої й Другої світових війн, злочинів комунізму й нацизму – лаконічна мова цифр і фактів підкреслить нам реальність всіх цих жахів, вкаже на те, що тут документ, тобто реальність, перевершує найбільш хвору уяву. Озираючись у минуле, навіть кліше й стереотипи, запозичені із соціальних наук, ми бачимо реалістичніше, пластичніше і якось людяніше... Проте цей рух має два напрями: якщо ми читатимемо цей текст навпаки, як історично-філософський есей про Європу ХХ століття, то, попри історичну фактографію, нас почне опановувати тривога, невпевненість і неспокій: хіба можливо, щоб «голос народу», який повторюється ніби приспів (що люди казали, що вважали, що очікували), так само, як і те, що стверджували всілякі філософи, антропологи, математики, астрофізики, лінгвісти, соціологи, психологи та ін., були лише байкою, пародією, фікцією? Жодна дефінітивна мораль не дасть нам ключ, який дозволив би нам грюкнути за текстом Патрика Оуржедніка дверима і піти з почуттям того, що ми знайшли відповідь.

Що таке правда? Історична правда подій? Літературна правда тексту? Правда утопій? Правда пам'яті? Оуржеднік не дасть нам відповіді на ці запитання або, точніше, необачно запропонує безліч варіантів, – як на розпродажі товару за зниженою ціною у ганчірників двадцятого століття, – що в результаті однаково.

Певну провідну нитку нам може запропонувати до крайності доведена спекуляція про аварію електронних систем, Millennium Bug: якщо б комп'ютери у новорічну ніч 1999/2000 хибно ідентифікували літочислення, це означало би, «немов ніякого двадцятого століття, разом із замахом на спадкоємця престолу, ніколи не було» (ст. 19). Немов би ніколи й не було двох світових війн, більшовицької революції, концтаборів, Холодної війни й Залізної завіси, 60-их років і споживацького, мас-медійного або постіндустріального суспільства, контрацепції і людини на Місяці, глобального села і дитини з пробірки, падіння берлінської стіни і «кінця історії», клонування тварин і трансгенетичних рослин. Так, немов би не з'являвся cyberspace

разом з тотально оптимізованою, позитивною і продуктивною гіпердемократією гіпергромадян... Якщо простежимо за іронічною логікою Оуржедніка аж до кінця, ХХ століття в такому випадку стане фікцією або, точніше, іншим способом фікції.

Пам'ять – пам'ять історії, історіографії, учасників подій, «пам'ять пам'яті» – це одна з найбільш обговорюваних тем європейської філософії кінця ХХ і початку ХХІ століть. Свідки тих подій, що сформували це століття, зникають у тому самому темпі, в якому з'являються науково-популярні публікації, документальні телевізійні передачі і суперечки між істориками. В історіографії за останніх тридцять або сорок років відбулися набагато більші зміни й потрясіння, ніж за все її попереднє існування, тож вона врешті прийшла до ситуації, яка однаковою мірою курйозна та єретична: на порозі ХХІ століття ми стали заручниками своєї пам'яті, аналогічно тому, як уся західна культура стала заручницею своїх історичних помилок, перегинів, утопій і ейфорій. Як наслідок цієї ситуації маємо невпинну і нескінченну піну днів: людина початку ХХІ століття, освічена, начитана й інтелектуально самостійна як ніколи раніше, досягнула небаченого ступеня інфантильності. Вона мучиться ні за що, ні про що, прагне визнання від будь-кого, впирається нарцисизмом, вигрівається на сонці своєї зайвості й інтенсивно спілкується з будь-ким, про будь-що, за допомогою знаків, які щось означають, але нічого не виражають. Саме про це йдеться в книзі.

Оуржедник рецидивіст, коли йдеться про дослідження мови й дискурсу як явища колективної пам'яті – книга за книгою (згадаймо його неконвенційні словники, поезії або есеїстику) він підтверджує, що коли існує сучасна суспільна правда, або принаймні можливість свідчення про певну добу, цю правду – або можливість – необхідно шукати передовсім у мові. Неповторності книжкам Оуржедніка надає не лише його захоплення експериментальними формами, які дозволяють знайти нові кути зору, але й легкість, з якою він жонглює мовою епохи, і те, як він уміло вловлює суть суспільства за допомогою лише позірно іронічного тону – бо де, власне, в Оуржедніка починається іронія?

Властиміл Гарл